

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2019/4

A Zwollei Magyar Ref. Egyházközség hírei. – Húsvéti versek - „Gyermekvonatok” indultak 100 éve

Közreműködtek: Ambrus Melinda, Van Bolhuis-Szabó Emőke, Csanády Ágnes, Jaskó Irén, Kelemen Csongor, Németh Piroska, Urbán Ákos és Szomor Attila.

A tartalomból:

Ünnepi istentisztelet Hágában március 17-én–Svájci Magyar nyelvű Protestáns Gyülekezetek Szövetsége

Szolgálati rend az egyházközségünkben:

- 2019. jan. 13, dr. Hermán M. János
 - 2019. február 10, igehirdetők: Hermán Mostert Rebe-ka, (Temesvár) és Kelemen Csongor (Urk)
 - 2019. márc. 10, Igét hirdet Ambrus András, a böjtfői úrvacsoraosztás ágendáját végzi Hermán M. János
 - 2019. április 14, virágvasárnap
 - 2019. április 22, húsvét másodnapj úrvacsora, d.e. 11 óra
 - 2019. május 12.
 - 2019. június 9, pünkösd vasárnapja, úrvacsora
 - 2019. július 14 2019. augusztus 11
 - 2019. szeptember 8
 - 2019. október 13
 - 2019. november 10
 - 2019. december 8
 - 2019. dec. 26, karácsony másodnapja, úrvacsoraosztás
- Zwollei gyülekezetünkben általában havonta egyszer tartunk istentiszteletet, a hónap második vasárnapján, dél-után 3 órai kezdettel. Ezzel egy időben folyik a vasárnap iskolai foglalkozás a gyermekekkel, azután pedig szeretetvendégség keretében beszélgetünk. / Sátoros ünnepünk másodnapján úrvacsoraosztásra kerül sor, d.e. 11 órakor/ A nyári időszakban is tartunk istentiszteleteket, szintén a hónap második vasárnapján. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye 2019-ben: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4. (A „Fundatie” múzeum melletti templomhoz a bejárat a Potgieter Singel felől található, az épület hátsó oldalán; a parkolás ingyenes.)
Info: jhermanm@gmail.com, Tel: 038-4233247

refistentiszteletzwolleban

Honlap: <https://zwolleireformatus.wordpress.com/>

Lelkipásztorok:

dr. Hermán M. János és drs. Kelemen Csongor Attila.
Presbíterek:

Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Németh Piroska,
Truczka József és dr. Berta Balázs.

Orgonista: dr. Robert Helder.

Vendéglelkész a 2018-2019. tanév idejére: nt. Ambrus András, Csekeleka-Kampen.

Krisztus feltámadása a Mátyás király Graduáljában.
Készült 1476 táján Itáliában, több festő munkájával

Húsvét ünnepének kiszámolása

Az ünnepek ünnepe, a keresztény húsvét minden évben más napra esik. A mozgóünnepnek a Nap járása, a Hold fázisa és a niceai zsinat útmutatása együtt adja a naptári helyét.

A keresztények kezdetben a zsidókkal együtt Niszán hónap 14-én, holdtöltekor tartották húsvét ünnepét, ami a hét bármely napjára eshetett. Ehhez annak ellenére alkalmazkodtak a keresztények, hogy a hétköznapi életükben nem a zsidó holdévet, hanem a napévet követő naptárt használták. A két ünnep egymáshoz kötésének oka az volt, hogy Poncius Pilátus közvetlenül a zsidó húsvét, a pászka ünnepe előtt ítélte halálra, feszítette keresztre Jézust.

Ám éppen ez az oka annak is, hogy a niceai zsinat később megtiltotta a keresztény és a zsidó húsvét egybeesését. A II. század vége felé a legtöbb egyház – már igazodva Jézus halálának és feltámadásának időpontjához – a húsvétot a Niszán 14. utáni vasárnapon ünnepelte, kivéve a kis-ázsiai egyházakat, mert azok szigorúan ragaszkodtak a 14-i naphoz.

A századokon át zajló húsvéti időszámítás körüli vitát a Kr. u. 325-ben megtartott niceai zsinaton sikerült lezárni. A határozat a tavaszi napéjegyenlőség napját március 21-re rögzítette, és úgy rendelkezett, hogy a keresztény húsvét ünnepét az ezt követő holdtölte utáni vasárnapon kell megtartani. Ha a holdtölte és a napéjegyenlőség napja egybeesne, akkor a következő telihold az úgynevezett húsvéti hold, mert az ünnep csak a tavaszi napéjegyenlőség után tartható-meg.

Ha a telihold vasárnapra esne, akkor pedig a következő vasárnap a húsvétvasárnap. A zsinat azt is kimondta, hogy húsvét ünnepe nem eshet egybe a zsidók tavaszi ünnepével, tehát ha Niszán 14. arra a vasárnapra esik, úgy a húsvét ünnepét egy héttel később kell tartani. A meghatározás azonban még így sem volt pontos. Az alexandriai pátriárka és a római pápa alá tartozó egyházrész hosszú ideig eltérően – más holdciklusok alapján – számította a húsvét időpontját. A mai eljárást Dionysius Exiguus római apát dolgozta ki a VI. században (és az eljárás a XI. századra terjedt el), akinek sikerült összhangba hoznia az eltérő számításokat, s ennek alapján húsvét két határnapja március 22. és április 25. lett. Ezek szerint legkorábban akkor lehet húsvét – bár ez az utóbbi 300 évben egyszer fordult elő, és akkor is vitatták –, ha március 21. szombati nap, a holdtölte és a napéjegyenlőség pedig ezen a napon egybeesik. Így 1818-ban márc. 22-én vasárnap tartották a húsvéti ünnepet, s bár ez ellentmondott „a napéjegyenlőséget követő holdtölte utáni vasárnap” zsinati elvének, ha azonban azt betartják, akkor pedig április 25. után kellett volna tartani az ünnepet.

Hasonló volt a helyzet 2008-ban is, akkor sem esett egybe a zsinati és a csillagászati számítás. Legkésőbb pedig akkor kerülhet sor húsvét ünnepére, ha a napéjegyenlőséget megelőző napon következik be a holdtölte.

A katolikus egyház 1581-ben végül kánonban rögzítette ezt a számítási módot. Az ortodox egyházakon kívül minden keresztény egyház ehhez az eljáráshoz tartja magát.

Az ortodox egyházak dátumszámítási módszere a gregorián naptárreform előtti Julián-eljárás maradt.

1997-ben az Egyházak Világtanácsa Aleppóban tartott ülésén azt javasolta, hogy kizárólag a csillagászati számításhoz igazodva határozzák meg húsvét ünnepét,

ez a reform azonban végül nem kapott egységes támogatást, így a húsvét továbbra is mozgóünnep, kiszámítását az egyházi, a naptári és a csillagászati adatok együtt határozzák meg.

Szerző: Szabó Edit

Hét esztendő mozgó ünnepeinek időpontja

(Böjtfő; Húsvét; Mennybemenetel; Pünkösöd; Advent első vasárnapja.)

Év Böjtfő **Húsvét** Mml.Pünk.Advent

2019. márc.10;**ápr. 21**; máj. 30;**jún. 9**; dec. 1.

2020. márc. 1;**ápr. 12**; máj. 21;**máj. 31**; nov.29.

2021. febr. 21;**ápr. 4**; máj. 13;**máj. 23**; nov. 28.

2022. márc. 6; **ápr. 17**; máj. 26;**jún. 5**; nov. 27.

2023. febr. 26;**ápr. 9**;máj.18; **máj. 28**dec. 3.

2024. febr. 18;**márc.31**; máj. 9; **máj. 19** dec. 1.

2025. márc. 9;**ápr. 20**;máj.29;**jún. 8** nov. 30.

Figyelem! KELETI ORTODOX EGYHÁZ húsvéti ünnepe idén: 2019 ápr. 28

Juhász Gyula : Húsvétra

(1919)

Köszönt e vers, te váltig visszatérő
Föltámadás a földi tájakon,
Mezők smaragdja, nap tüzeben égő,
Te zsendülő és zendülő pagony!
Köszönt e vers, élet, örökön élő,
Fogadd könnyektől harmatos dalom:
Szívemnek már a gyász is röpke álom
S az élet: győzelem az elmuláson.
Húsvét, örök legenda, drága zálog,
Hadd ringatózzam a tavasz-zenén,
Öröm: neked ma ablakom kitárom,
Öreg Fausztod rád vár, jer, remény!
Virágot áraszt a vérverte árok,
Fanyar tavasz, hadd énekellek én.
Hisz annyi elmulasztott tavaszom van
Nem csókolt csókban, nem dalolt dalokban!

Egy régi húsvét fényénél borongott
S vigasztalódott sok tűnt nemzedék,
Én dalt jövődő húsvétjára zsongok
És neki szánok lombot és zenét.

E zene túlzeng majd minden harangot
S betölt e Húsvét majd minden reményt.
Addig zöld ágba és piros virágban
Hirdesd világ, hogy új föltámadás van!

Babits Mihály: Húsvét előtt

(1916)

S ha kiszakad ajkam, akkor is,
e vad, vad március évadán,
izgatva belül az izgatott
fákkal, a harci márciusi
inni való
sós, vérizű szélről részegen,
a felleg alatt,
sodrában a szörnyű malomnak:
ha szétszakad ajkam, akkor is,
ha vérbe lábbad a dallal és
magam sem hallva a nagy Malom
zúgásán át, dalomnak ízét
a kinnak ízén
tudnám csak érezni, akkor is
- mennyi a vér! -
szakadjon a véres ének!

Van most dícsérni hősokeket, Istenem!
van óriások vak diadalrait
zengeni, gépeket, ádáz
munkára hűlni borogatott
ágyúk izzó torkait:
de nem győzelmi ének az énekem,
érctalpait a tipró diadalnak
nem tisztelem én,
sem az önkény pokoli malmát:

mert rejtek élet száz szele, március
friss vérizgalma nem türi géphalált
zengeni, malmokat; inkább
szerelmet, embert, életeket,
meg nem alvad fürge vért:
s ha ajkam ronggyá szétszakad, akkor is
ez inni való sós vérizű szélben,
a felleg alatt,
sodrában a szörnyű Malomnak,

mely trónokat öröl, nemzeteket,
százados korlátokat
roppantva tör szét, érczabolát,
multak acél hiteit,
s lélekkel a testet, dupla halál
vércafatává
morzsolva a szűz Hold arcába köpi
s egy nemzedéket egy kerék-
forgása lejárát:

én mégsem a gépet énekelem
márciusba, most mikor
a levegőn, a szél erején
érzeni nedves izét
vérünk nedvének, drága magyar
vér italának:
nekem mikor ittam e sós levegőt,
kisebzett szájam és a szók
most fájnak e szájak:

de ha szétszakad ajkam, akkor is,
magyar dal március évadán,
szélnek tör a véres ének!
Én nem a győztest énekelem,
nem a nép-gépet, a vak hőst,
kinek minden lépése halál,
tekintetétől ájul a szó,
kéznyomása szolgaság,
hanem azt, aki lesz, akárki,

ki először mondja ki azt a szót,
ki először el meri mondani,
kiáltani, bátor, bátor,
azt a varázsszót, százezerek
várta, lélekzetadó, szent,
embermegváltó, visszaadó,
nemzetmegmentő, kapunyitó,
szabadító drága szót,
hogy elég! hogy elég! elég volt!
hogy béke! béke!
béke! béke már!
Legyen vége már!
Aki alszik, aludjon,
aki él az éljen,

a szegény hős pihenjen,
szegény nép reméljen.
Szóljanak a harangok,
szóljon alleluja!
mire jön új március,
viruljunk ki újra!
egyik rész a munkára,
másik temetésre:
adjon Isten bort, buzát,
bort a feledésre!

Ó, béke! béke!
legyen béke már!
Legyen vége már!
Aki halott, megbocsát,
ragyog az ég sátra.
Testvérek, ha túl leszünk,
sohse nézünk hátra!
Ki a bűnös, ne kérjük,
ültessünk virágot,
szeressük és megértsük
az egész világot:
egyik rész a munkára,
másik temetésre:
adjon Isten bort, buzát,
bort a feledésre!

Ady Endre: A szép Húsvét

Odukat és kriptákat pattant
S bús árkokig leér a szava:
Ilyen a Húsvét szent tavasza
S ilyen marad.

Miért tudjon Ő az embervérről,
Mikor künn, a Tavaszban
Minden csoda csodát csinál
S minden drága fizetség megtérül?

Óh, Tavasz, óh, Húsvét,
Emberek ősi biztatója,
Csak azt szórd szét köztünk:
Állandó a tavaszi óra
S ilyen marad.

Krisztus támad és eszmél,
Odukat és kriptákat pattant.
Van-e gyönyörűbb ennél?

Dsida Jenő: A húsvét dícséréte

Ezerkilencszázharminc éve: szent
zsidók földjére nagy próféta támadt.
Emlékének, mely bágyadt, égi bánat,
szenteljük ezt a sárga pergament.

Rágondolok, míg járom Golgotámat.
Mivelhogynincs igazság idelent,
Pilátus alatt a keresztre ment,
de harmadnapra új életre támadt. Alleluja! - nagy bástyákat ledöntőn
rivalg s csodára váró tűzben ég
falu és város, ház, tébolyda, börtön, minden üszkös, az
arcok feketék!...
Feltámad-é a bús erdélyi földön,
ki meghala és eltemetteték?

Pilinszky János: Harmadnapon

És fölzúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a ravensbrücki fák.
És megérzik a fényt a gyökerek
És szél támad. És fölzeng a világ.
Mert megölhették hitvány zsoldosok,
és megszünhetett dobogni szíve -
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die. (1959)

János Pilinszky: Ten derde dage

En ze breken uit in gejuich, de askleurige hemelen
 bij dageraad, de Ravensbrückse bomen.
 En de wortels voelen het licht al komen
 En de wind steekt op. En de wereld schalt haar
 jubeltonen.
 Want al was hij door vuige huurlingen geveld,
 en klopte het hart niet langer dat hem diende -
 De derde dag bracht zijn triomf over de dood.
 Et resurrexit tertia die.

Uit: Pilinszky János: Harmadnapon (1946-1958)
 Vertaling: Rebekka Hermán Mostert (2018)

Pilinszky János: Introitusz (1961)

Ki nyitja meg a betett könyvet?
 Ki szegi meg a töretlen időt?
 Lapozza fel hajnaltól-hajnalig
 emelve és ledöntve lapjait?

Az ismeretlen tűzvészébe nyúlni
 ki merészel közülünk? S ki merészel .
 a csukott könyv leveles sűrűjében,
 ki mer kutatni? S hogy mer pusztá kézzel?

És ki nem fél közülünk? Ki ne félne,
 midőn szemét az Isten is lehunyja,
 és leborulnak minden angyalok, és elsötétül minden
 kreatúra?

A bárány az, ki nem fél közülünk,
 egyedül ő, a bárány, kit megöltek.
 és trónra száll. És megnyitja a könyvet.

János Pilinszky: Introitus (1961)

Wie ontsluit het dichtgeslagen boek?
 Wie klieft de ondoorbroken tijd?
 Bladerend van dageraad tot dageraad
 De vellen tillend en omslaand?

De hand te steken in een ongekende brand
 Wie van ons waagt het? En wie waagt te speuren
 in het dicht gebladerte van het gesloten boek,
 wie durft? En hoe, met blote hand?

En wie van ons vreest niet? Wie zou niet vrezen,
 wanneer zelfs God de ogen sluit,
 en alle engelen vallen
 en alle creatuur in duister wordt gehuld?

Het lam onder ons, hij vreest niet,
 hij alleen, het lam dat werd gedood.
 Hij trippelt over de glazen zee
 en bestijgt de troon. En opent het boek.

Lelkészeket, hitoktatókat és teológushallgatókat vár a diaszpóra

Ismét lehet pályázni a diaszpóra magyarságát támogató Kőrösi Csoma Sándor-program. ösztöndíjaira, szeptembertől jövő év júniusáig 30 lelkipásztor, hitoktató és teológushallgató végezhet szolgálatot a nyugat-európai és a tengerentúli magyar közösségekben. Megjelent a diaszpóra-magyarságot segítő Kőrösi Csoma Sándor-program pályázati felhívása: magyar állampolgárságú, büntetlen előéletű, 20. életévüket betöltött pályázók jelentkezését várják, akik rendezvény- és közösség-szervező tevékenységükkel hozzájárulnak a nyugat-európai és tengerentúli magyarság indentitásának megőrzéséhez.

A 9 hónapos programnak 29 célországa van: érinti Európát, Ázsiát, Észak- és Dél-Amerikát, Dél-Afrikát, Ausztráliát és Új-Zélandot. 150 ösztöndíjas utazhat ki, ebből – a tavalyi évhez hasonlóan idén is – 30 helyet egyházi pályázóknak tartanak fenn. Különböző felekezetű lelkipásztorok, hitoktatók és teológushallgatók jelentkezését várják.

A pályázathoz szükség van az – egyházi pályázó által végzett egyházi tevékenység helye szerint illetékes – püspök által kiállított ajánlásra, amely igazolja, hogy az egyházi pályázó a magyar diaszpóra közösségi és hitéleti tevékenységének megszervezésére alkalmas.. Igei szolgálat Ausztráliában

[Svantner Gergő: a feladatunk újra meggyújtani a lángot](#)

A pályázóknak ehhez vállalniuk kell, hogy az ösztöndíj idejével megegyező időt a kibocsátó egyházkerü-

letben szolgálnak majd, miután hazatértek.

A szerződéskötés feltétele továbbá a fogadó egyházi szervezet részéről kiállított szándéknyilatkozat és vázlatos munkaterv, mely igazolja, hogy a megpályázott időszakban a pályázót fogadni tudják meghatározott feladatra.

A kérelmeket legkésőbb március 25-ig kell postára adni. A kérelmekről április 30-ig döntenek, május 6-ig értesítik a jelentkezőket.

A pályázati kiírás elérhető a www.nemzetiregiszter.hu és a www.korosiprogram.hu oldalon.. Az egyházi pályázókra eltérő szabályok vonatkozhatnak, ezeket külön tájékoztatóban foglaltuk össze.

A programhoz természetesen pályázót fogadó egyházi testületként is lehet csatlakozni, ebben az esetben a Nemzetpolitikai Államtitkársággal és a Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatalával zsinat.tanacsos@reformatus.hus szükséges felvenni a kapcsolatot. (Gér András zsinati tanácsos)

A szóránymagyarságot segítő Petőfi Sándor-program ösztöndíjaira is március 25-ig lehet jelentkezni: azt 75 ösztöndíjas számára hirdetik meg, 9 hónapra szól, és szintén szeptemberben indul. Bosznia-Hercegovina, Csehország, Horvátország, Lengyelország, Macedónia, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna szóránban élő magyar közösségei várják a pályázókat. Részletek: www.petofiprogram.hu

A Kolozsvári Protestáns Teológia hallgatói

A március 15-iki felvonulás élén, az egykori Bocskai-téren vonulnak a teológusok. Háttérben az Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézet székhelye. Épült 1895-ben.

<http://fotok.transindex.ro/?galeria=1684&Vissza>

Pirityiné Szabó Judit főosztályvezető asszony beszéde a „Hungaria Club 1929” fennállásának 90-ik évfordulóján

**„Március azért lesz mindig szent és drága,
Mert ez a mi lelkünk örök ifjúsága.**

**Ez a nap azért lesz a napok legszebbje,
Azért marad ünnep, a nemzet ünnepje”**

Exelenciás Nagykövet Úr! Tisztelt Elnök Urak! Hölgyeim és Uraim! Kedves Nemzettársaim!

XIX. századi költőnk, Ábrányi Emil szavaival tisztelettel és szeretettel köszöntöm Önöket a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága nevében. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy az egyik legnagyobb nemzeti ünnepünk, március 15-e 171., és az egyik legregébbi alapítású nyugat-európai magyar szervezet, a Hungaria Club 1929 fennállásának 90. évfordulóját Önökkel együtt ünnepelhetem.

Tisztelt Egybegyűlteik!

1848. március 15-hez nem véletlenül társulnak a tavasz és a fiatalság képei, képzetei. A márciusi ifjak, akikhez a köszöntőm elején idézett sorokat Ábrányi Emil írta, történelmi emlékezetünkben örökké fiatal forradalmárként élnek.

Március 15-e talán épp ezért az a nemzeti ünnepünk, amely a legközelebb áll szívünkhöz. Egy új, szabad Magyarország kezdetét jelenti, egy olyan nemzeti alapvetés, amelyből azóta is erőt meríthetünk magyarként, éljünk a világ bármely táján. A törvény előtti egyenlőség, a szólás- és sajtószabadság, a függetlenség, az önálló magyar nemzet és a modern Magyarország megteremtésének eszménye mindannyiunk közös büszkesége, éltető ereje.

1848. március 15-e egyben a nemzeti összefogás szép példája is. Kevés ilyen alkalmat tudunk a magyar történelemből felidézni, amikor ennyire egységesen lépett fel a magyar nép. Petőfi és a Pilvax-kávéházi ifjak, a rákos mezei vásárról az eső elől a városba látogató parasztok, a pesti városháza magyar és német polgárai, a szocialista Táncsicsot börtönéből kiszabadító liberális nemesek, majd a forradalom későbbi napjaiban hozzájuk csatlakozó Kossuth, Széchenyi, Batthyány és a többiek, mindmind egyet akartak: szabad, alkotmányos, polgári Magyarországot.

Ez a később, 1956-ban megismétlődött nemzeti egység olyan erőt és büszkeséget ad a magyarságnak, hogy nem csoda, hogy újra és újra megelevenedik bennünk. A Nemzeti Dallal és a 12 ponttal együtt nemzeti emlékezetünk szerves részévé, egyben a nemzeti öntudat és a magyar hazaszeretet legfontosabb szellemi és lelki forrásává lett.--- Bár az 1848/49-es szabadságküzdelmünk elbukott, de 171 év távolából is elmondhatjuk, hogy a forradalom lángja sohasem aludt ki. Egy, többek által ismert anekdota szerint Kossuth úgy tartotta, hogy a gyertyának égnie kell. Még idős korában, Turinban, amikor már volt villanyvilágítás, akkor is gyertyavilágnál írt. Kossuthal együtt valljuk mi is, hogy a gyertyának égnie kell! A lángot nem szabad hagyni kihúnyni. A magyar nemzet tagjai nem hagyták ezt a lángot kihúnyni a vesztes háborúk, az elbukott szabadságküzdelmek és a kommunista rezsim miatti kényszerű menekültlétben sem. Hiszen akik akkor régen elmenekültek, de azok is,

akik csak néhány évvel vagy évtizeddel ezelőtt hagyták el a szülőföldet, saját magukban elvitték egy darabkát a nemzetből, és ez az a „kis darabka”, ami generációkon keresztül élteti az anyanyelvet és a magyar hagyományokat. Ennek köszönhető, hogy szerte a világban életerős magyar közösségek vannak, amelyek jól működő egyesületeket tartanak fenn, intézményeket, hétvégi iskolákat hoznak létre. Ez a kicsiny darabka „otthon”, ez a kicsiny láng nem aludt ki itt, Hollandiában sem. A Hungaria Club 1929 alapítói az új környezetben sem feledték magyar gyökereiket. Erős és megújulásra mindig kész közösséget hoztak létre, amely a későbbi, az ötvenhatos menekülteket és az azóta érkezőket mind befogadta és segítette. Az egyesület tagjai nyitottságukat és aktivitásukat megtartva őrzik magyarságukat. Sikerrel teremtik meg programjaikon a magyaros, otthonos hangulatot, miközben figyelnek arra is, hogy valamennyi generáció megtalálhassa a maga helyét az egyesületben. A Hungaria Club 1929 az évei számát tekintve a legrégebbi nyugat-európai magyar egyesületek közé tartozik, de szellemiségében kortalan, örökifjú társaság. Köszönjük, hogy éltetik a magyarság lángját! Mindannyian tudjuk, hogy a magyarságot közös kultúrája és hite tartotta meg és fogja a jövőben is megtartani. Népi hagyományaink, népzeneink, népdalaink, néptáncaink és anyanyelvünk éltetése, valamint hitünk megtartása egyben nemzeti azonosságunk őrzését is jelenti. Magában foglalja világ-hírű tudósaink, művészeink, sportolóink kiváló teljesítményeit, sajátos magyar ételeink, nemes boraink, festői magyar tájaink és megújuló épített örökségünk ismeretét is. Valamennyien tudjuk azt is, hogy az emberhez méltó élet alapja a közösségben és a közösségért végzett munka. Ennek az igazán fontos tevékenységnek a feltételeit biztosítja – a hollandiai magyar egyesületek összefogásával – a Nemzetpolitikai Államtitkársággal partneri kapcsolatot ápoló Hollandiai Magyar Szövetség.

Köszönjük Elnök Úr nélkülözhetetlen nemzetszolgálatukat! Köszönettel tartozunk az egyházaknak és a cserkésznek is a magyarság megtartásában és az ifjúság nevelésében végzett munkájukért. Itt szeretném kiemelni a hollandiai magyar és holland reformátusok áldozatkészségét és anyagi támogatását, amelynek számtalan Kárpát-medencei és magyarországi közösség köszönheti gyülekezeti háza, temploma vagy parókiája felújítását. A segélyszállítmányokat és a holland önkéntesek pénzben nem mérhető segítő munkáját sem tudjuk eléggé megköszönni. **Tisztelt Hölgyeim és Uraim!** A diaszpóra magyarsága önzetlen nemzethűségét szeretnénk meghálálni akkor, amikor világi és egyházi ösztöndíjasokat küldünk a közösségekbe, amikor anyagi eszközökkel is segítjük a szervezetek működését és programjaik megvalósítását, amikor ahétvégi iskolák, a cserkészszervezetek és az egyházak anyanyelven folyó tevékenységét támogatjuk, egyéb más mellett. Meggyőződésünk ugyanis, hogy a diaszpórában, így az itt, Hollandiában élő nemzettársaink csak adnitudnak mindkét otthonuknak; annak, amelyben élnek és annak, amely szívében él. Őrizzük, hát meg március 15-e lángját, és adjuk tovább az utánunk jövőknek. **(Elhangzott 2019 márc. 16-án Haarlemben a Hungaria Club székhelyén)**

Németh Piroska: (Forradalmi) Bibliaóra

Hitoktatóként szeretem felhasználni azokat a dolgokat a hittanórán, ami a gyerekeket foglalkoztatja. Játékok, amiket szeretnek játszani, filmek, amiket néznek, helyek, emberek, amiket ismernek. A teológián így is tanultuk, hogy hidat kell képezni a bibliai történet, annak igazsága és a mi életünk között. Szakrális közegbe beemelni profán dolgokat, mivel a világban sem különül el a kettő. Isten mindenütt jelen van és bármilyen csatornán keresztül tud üzeni számunkra. Ezzel a gondolatmenettel élve helyeztük forradalmi módon a rotterdami bibliaóra keretei közé, az ige fényébe a '48-as forradalom alakjait. Induló énekünk a 471-es „Fel barátim, drága Jézus...” el-éneklése után egy kis akadályt kellett legyőzni, minden résztvevőnek. 4 Személy portréjáról kellett megmondani, kit is lát a képen. A 12 forradalomhoz köthető alakok egyike kakukktojás volt. (Metternich)

Ezt követően arról beszélgettünk, gondolkoztunk közösen, hogy mi is a harag, hogyan alakul ki?

Arra jutottunk, hogy egyfajta ösztönös válaszreakció valamilyen veszély, támadás, akadály észlelésekor. A célunk felé haladva, valamilyen falba ütközünk, ami elzárja a cél felé vezető utat. Az a kérdés, mit kezdünk az akadállyal? Megküzdünk vele, vagy elszaladunk előle, esetleg lefagyunk. Az akadálytól nem látom a célt. Így átmenetileg az akadály leküzdése lesz a cél. Arra is érdemes figyelni, hogy ne felejtjük el, mi volt az eredeti cél.

Petőfi Sándor: Föltámadott a tenger

*Föltámadott a tenger,
A népek tengere;
Ijesztve eget-földet,
Szilaj hullámokat vet
Rémítő ereje.*

*Látjátok ezt a táncot?
Halljátok e zenét?
Akik még nem tudták,*

*Most megtanulhatjátok,
Hogyan mulat a nép.
Reng és üvölt a tenger,
Hánykódnak a hajók,
Sülyednek a pokolra,
Az árboc és vitorla*

*Megtörve, tépve lóg.
Tombold ki, te özönvíz,
Tombold ki magadat,
Mutasd mélységes medred,
S dobáld a fellegekre
Bőszült tajtékodat;*

*Jegyezd vele az égre
Örök tanúságúl:
Habár fölül a gálya,
S alúl a víznek árja,
Azért a víz az úr!*

Pest, 1848. március 27 - 30./

Aztán arról beszélgettünk, mit kezdünk a dühünkkel. Azt állapítottuk meg, hogy meg kell különböztetni a haragot a dühtől. A harag már egy tartósan, hosszab ideig fentartott dühös állapot. A haragot táplálni kell. Ha az elejéről nézzük a folyamatot, maga a falba ütközés, a veszélyhelyzet és az erre adott válaszreakció, a düh, a stressz, ami ilyenkor előnti a szervezetünket, hatalmas, robbanásszerű energiatöbletet szabadít fel. Az a kérdés, hogy mire használjuk fel ezt az energiát. A Bibliában is sokszor találkozunk dühös emberekkel. (Káin, Ézsau,

Mózes, Saul.) Maga Jézus is volt dühös. Az Ő haragja egyfajta szent dühből eredt, az emberek közönyös, bűnös hozzáállása miatt, akik a templomot, az Isten házát megszenteltetítették. Talán ez a fő különbség, hogy az ember egy igazán Istentől kapott jó cél eléréseért száll harcba, és vállalja az ellenállást, vállalja a romboló haragot, ezáltal eszméltetni kívánja a sokaságot, megtörni az ő kevélységüket, közönyüket, lustaságukat, önzésüket. A másik esetben, önös érdekeink érvényrejtésének mások általi ellehetetlenítése miatt gerjedünk haragra. Tehát az, hogy jó, jogos a haragunk és igazi

Istentől kapott a célunk, az segít minket a haragunk helyes irányába terelésében is.

Szükséges a lázadás, ha nem használ a szép szó, ha elnyomják az igazságot, ha cél felé nincs más út. Nem az önmegvalósítás a cél, de van amikor magunkért is ki kell állni. „Az igazsághoz ragaszkodva növekedjünk fel szeretetben mindenestől őhozá, aki a fej, a Krisztus.” (Ef.4,15) Ugyanebben a fejezetben olvassuk: „Haragudhattok, de ne vétkezzetek: a nap ne menjen le haragotokkal, helyet se adjatok az ördögnek.” (Ef. 4,26,27) Hogy volt ez a '48-as forradalmárok életében? Ha mindezt magunkra vonatkoztatjuk, azt mondhatjuk, hogy valójában mi vagyunk egyszemélyben az elnyomott, rabláncot viselő jobbagyság, aki lehet, hogy még akkor is a rossz, elrontott élete rabságában marad, ha azt mondják neki, hogy szabad vagy. Hasonlít ez az Egyiptomból kiszabadult zsidóság gondolkodásához. Megszoktuk a rosszat, az a biztos. Megbántanak, megbántódunk, tápláljuk magunkban a haragot, őrizgetjük a sérelmeinket nyalogatjuk a sebeinket, mérgezzük magunkat és a környezetünket. Igyekszünk a másikban bűntudatot kelteni, olyan nagy szívességeket téve, amit úgysem tud viszonzni a másik. Akkor játszhatjuk, hogy én folyton csak adok, és mit kapok cserébe, én vagyok az áldozat, engem csak kihasználnak. Ezzel az attitűddel, hogy ilyen önző módon adok, beszennyezem a kapcsolataimat is, de egyben magammal is kitolok, mert magamat is kiszipolyozom. A másikkal is kitolok, mert belekényszerítem egy hamis játszmába, ami nem a szereteten alapszik. Mindig meg fogok sértődni, holott örülnöm kellene, hogy adhatok. Jutalmam, hogytehetem. Lázadjunk hát saját belső falaink ellen, saját elnyomásunk ellen, a hamis intenciók, motivációk, célok ellen. Döntsük le a hamis bálványainkat, romboljuk le a magunkról kialakított hamis áldozat képét. Lássuk meg a valós célt. Lehet, hogy el kell menjünk, ki kell lépniünk egy rossz helyzetből, de akárhova megyünk, saját bűnös természetünktől nem fogunk megszabadulni, azt csak Jézus szeretetének tüze tudja megtisztítani. Jézus vére tudja megmosni.

És megéljük magunkban Széchenyi arisztokratikus nagylelkűségét, nagyvonalúságát: „Nekem itt szavam nincs. Nem vagyok tagja a követek házának. De birtokos vagyok; és ha feláll oly intézet, mely a magyar nyelvet kifejtse, mely avval segítse elő honosainknak magyar neveltetését, jószágomnak egy évi jövedelmét feláldozom reá.” (Széchenyi István 1825. november 3-i felszólalása)

Végre tisztán láthatjuk, hogy mit kell tenni, mi a jó, az igaz, a szép a helyes út, az örökkévaló cél. És akkor azért

tudunk majd erőt, fáradságot, nem ismerve további falakat döntögetve, küzdeni, ahogy végsőkéig kitartottak a márciusi ifjak, a forradalom nagyjai, az aradi vértanúk. Ha elolvassuk az utolsó szavaikat, megláthatjuk milyen hallhatatlan célok lebegtek mindannyiuk szeme előtt. --- A bibliaóra végén Fekete Ágnes Böjti áhítatoskönyvének aznapi igemagyarázatát olvastuk. „Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet.” (Mt.5,5) Aki Jézusban megtalálja a célját, mindig vissza tud térni ehhez a szelídséghez. Nem kell haragudnia, kiabálnia, mert övé a Krisztusban megtalált szabadság.

A TŰZ, a VÍZ, a SZÉL, nemcsak a forradalom, hanem a tisztulás és a Szentlélek jelképei is. Jézus is forradalmár volt, forradalmat indított a bűn, a sátán elnyomása, a rabszolgaság ellen. Halálával úgy tűnt, mintha alulmaradt volna a küzdelemben, mintha veszített volna, de pont ekkor nyerte meg az ember szabadságáért vívott csatát. Megváltottak vagyunk, szabadok vagyunk, új nevünk, méltóságunk, identitásunk, családjunk, otthonunk van, keresztyének vagyunk. Éljen a magyar szabadság, éljen a haza!

Ambrus Melinda: Mit mondana Jézus?

Mit mondana neked Jézus, ha megjelenne előtted, amikor egyedül ülsz a szobádban? - kérdeztem néhány évvel ezelőtt a csekelaki vallásórásokat. A gyermekek válasza a következők voltak:

- Kevesebbet kellene enned.
- Ne egyél este 6 után.
- Olvass többször Bibliát.
- Tanuld a kátét.
- Fogadj szót a szüleidnek.
- Imádkozzál többet.
- Segíts többet anyukádnak.

Ezek voltak a vallásóra gyermekek válasza. A többi gyermek az előbbi gyerekek válaszait ismételte. A gyerekek mindannyian azt gondolták, hogy ha Jézus megjelenne előttük, akkor feltétlenül egy parancsot vagy egy tanácsot közvetítené. Megkérdeztem tőlük, hogy el tudnák-e képzelni, hogy Jézus megkérdezné, hogy vannak? Neeem, fújták kórusban az aprók. Esetleg érdeklődne a család vagy a barátok felől? -kérdeztem. Ez sem lehetséges, felelték.

Nagyon elgondolkoztam azon, hogy milyen Jézust közvetítünk mások felé. Egy szigorú pedagógussal, egy barátal, vagy egy apával kapcsolná össze Jézust? Az erdélyi falucska gyermekeinek egy szigorú és félelmetes Jézus-képe volt. Nagy csodálkozásukra felolvastam néhány igét a Szentírásból, idézek néhányat közülük a Máté írása szerinti evangéliumból.

Vigyázzatok! Bízhatok, én vagyok, ne féljete! Aszszony, nagy a te hited, legyen úgy, amint kívánod! Keljete fel, és ne féljete! Hozzátok őt ide! Mert ahol ketten

vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük. Engedjétek e kisgyermeket, és ne akadályozzátok őket, hogy hozzám jöjjenek, mert ilyeneké a mennyek országa. Mit akartok, mit tegyek veletek?

A gyerekek örültek az igéknek. Szüleiktől ugyanezt nem mertem megkérdezni, de félt, hogy az ők sem egy barátot látnak Jézusban. Két kampeni teológiai tanártól isugyanezt kérdeztem. Egyiküket bátorítaná Jézus, hogy ne aggódalmaskodjon, a másiktól pedig hogyléte felől érdeklődne.

Az IJsselmuiden-i Anikót arra bíztatná Jézus, hogy a gyerekeket Őhozá vezesse és ne tékozzolja az idejét. Férje, Martin szerint Jézus vacsorázni szeretne vele, gyengéden érdeklődne vacsora közben a nehézségeiről. Életcéljairól beszélgetnének. Ha Zwolléban Tjerk előtt jelenne meg, azt mondaná neki, hogy már többet nem kell aggódnia, mert minden rendben van.

Kedves Testvéreim a Krisztusban, lehet, hogy ez a kis gyakorlat számokra egy gyerekes játéknak tűnik, de sokat elárul arról, hogy milyennek látjuk az Urat. Kicsoda Jézus számunkra? Fontos-e számunkra, vagy sem? El tudjuk képzelni, hogy meghittén beszélgetünk vele? Milyen a Krisztus-képünk?

Szabolcska Mihály: Krisztus keresztyénél

Ha ránehezédnek lelkedre a bánat,
Hited, önbizalmod magadra hagynának,
Reményed légvárát látnád omladozni,
Krisztus keresztyénél tanulj meg,
Tanulj meg tűrni, imádkozni!
Ha csalódnál abban, akiben reméltél,
S most látnád be későn, hogy hiába éltél,
Óh ne siess senkit átokkal dobálni,
Krisztus keresztyénél tanulj meg,
Tanulj meg másnak megbocsátani!
Jóságodért hogyha gonosszal fizetnek,
S rosszaságát látod csak az embereknek,
Ne siess hozzájuk hasonlóvá lenni,
Krisztus keresztyénél tanulj meg,
Tanulj meg végnélkül szeretni!

Pilhál György: Hetvenöt éve

El lehet képzelni az ausztriai Klessheimbe meghívott Horthy Miklóst, amikor vendéglátója, Adolf Hitler közölte vele: a német csapatok másnap, 1944. március 19-én bevonulnak Magyarországra. Sok választása nem volt a kormányzónak, kivált, hogy a Führer hozzátette: ha ellenkezik, a területi igényekkel előálló új kisantantot (Romániát, Szlovákiát és Horvátországot) is bevonja a megszállásba. Ez hatott, Horthy tudomásul vette a bevonulást, ráállt Kállay Miklós kormányának menesztésére is. (Azt nem volt hajlandó aláírni, hogy mindez az ő hozzájárulásával történt.)

Ma hetvenöt éve Magyarország – nem először – elvesztette függetlenségét. A megszállás várható és – Hitler szemszögéből nézve – logikus volt. Azzal, hogy a szövetséges olaszok 1943 szeptemberében letették a fegyvert, a németek számára még nagyobb jelentőséget kapott a Kárpátokhoz közeledő keleti front. A magyar kiugrás eldöntötte volna a háború sorsát. És Hitlernek tudomása volt Horthy béketapogatózásairól...

A németek a magyar tisztikar zömét ismerve lojális fogadtatásra számítottak. Hozzávetőleg így is történt. Bejövetelüket nem kísérték nagyobb atrocitások. A stratégiai pontokat elfoglalták, német főtiszt került a magyar hadsereg élére, letartóztatások kezdődtek. Sztójay Döme, az új miniszterelnök lakájmódon kiszolgáltatta a megszállókat, az államapparátus kétharmadát lecserélte, majd előkészítette a zsidóság deportálását. Kállay a török nagykövetségre menekült, és bujkálni kényszerült Bethlen István exkormányfő is. Az orosz megszállást megelőzte a német. Az októberi Szálasi-puccsig helyén hagyott, 76 éves kormányzó már nem sokat tehetett. Magyarország elveszett. /Forrás: <https://magyarnemzet.hu/tollhegyen/hetvenot-eve-6105116/>

Újra magyar állampolgár lett a százegy éves Békési Ilona, aki magyar állampolgárként 1918. október 2-án született Kolozsvárott.

A szegedi eskütételt követően (2019 március 20-án) a jó egészségnek örvendő és vidám asszony azt mondta, nagyon várta már ezt a pillanatot, és örül annak, hogy újra magyar állampolgár lehet.

Békési Ilona az eskütétel után Maja lányával és Gábor unokájával. Forrás: szeged.hu

Békési Ilona közvetlenül a második világháborút követően ösztöndíjasként került Moszkvába az orvosi egyetemre, ahol megismerkedett későbbi férjével, a grúz Valiko Arakelovval.

Még a végzés előtt elhatározták, hogy Tbiliszibe költöznek. A férfi kereskedőként dolgozott, az asszony a

helyi egyetemen kezdett el magyart tanítani, és évtizedeken át sokat tett a kulturális kapcsolatok erősítéséért. Ahogy fogalmazott, ő tette le az ottani magyar nyelvoktatás alapjait.

Az ötvenes évek végén kényszerűsügből föl kellett vennie a szovjet állampolgárságot. A házaspárnak három gyermeke született, közülük ketten is szegedi párt választottak, és a Tisza-parti városban telepedtek le. Amikor az 1980-as években a férj súlyos beteg lett, a házaspár is Szegedre költözött. A férfi 1986-ban Magyarországon halt meg, és a csongrádi megyeszékhelyen temették el.

A Szovjetunió megszűnését követően Békési Ilona elvesztette szovjet állampolgárságát, és évekig hontalanként élt Szegeden. Kolozsvárott eltűnt az anyakönyvi kivonata, ezért az okmányt nem tudta bemutatni a magyar állampolgárság kérelmezéséhez. A köztársasági elnök azonban méltányosságot gyakorolt, így az asszony hosszú évtizedek után újra magyar állampolgárrá válhatott. (mti)

Közzétette a Vatikán Ferenc pápa romániai látogatásának programját

A Szentzsák megerősítette: a szentatya június elsején Csíksomlyón szentmisét pontifikál. Az olasz, spanyol és francia nyelven közölt programról az erdélyi római katolikus egyházmegye által működtetett romkat.ro hírportál is tájékoztatót. E szerint Ferenc pápa repülőgépe május 31-én, péntek reggel 8 óra 10 perckor indul a római Fiumicino reptérről, és déli fél 12-kor érkezik a bukaresti Otopeni repülőtérre. Itt következik egy hivatalos fogadás, amelyen részt vesz Klaus Johannis államelnök, a nuncius és a romániai püspöki konferencia. A repülőtérrel a Cotroceni-palotába mennek át 13 órára, ahol a román állami méltóságokkal – az államelnök és felesége, a miniszterelnök – való találkozás után a szentatya a Cotroceni-palota Egyesülés termében beszédet tart a világi és egyházi méltóságok, a diplomáciai testület és a civil szervezetek képviselői (összesen 300 személy) előtt. Ezt követően délután 15 óra 45 perckor a pápa magánfogadás keretében találkozik az ortodox pátriárkával, majd a román ortodox egyház szinódusának képviselőivel a román pátriárkatus székhelyén. A szentatya ez után megérkezik az új ortodox katedrálisba, itt Dániel pátriárka fogadja, majd kölcsönösen üdvözlik egymást, közösen elimádkozzák a Miatyánkot. Majd a szentatya a Szent József római katolikus katedrálisba látogat, ahol a bukaresti római katolikus érsekség híveivel és előljáróival találkozik és szentbeszédet mond. Június elsején Ferenc pápa fél 10-kor Bukarestből Bákóba repül, ahonnan 10 óra 10 perckor száll fel a helikoptere Csíkszeredába irányába. Itt a stadionban landol, majd átszállítják a csíksomlyói kegyhelyre, ahol felmegy a szentmise színhelyére, a szentmisén szentbeszédet mond. Potyó Ferenc pápai prelátus, a gyulafehérvári római katolikus érsekség általános helynöke korábban elmondta: a csíksomlyói szentmise 11 óra 45 perckor kezdődik. Mint ismert, regisztrálni kell Ferenc pápa csíksomlyói látogatására, ami www.pontifex.ro honlapon lehetséges március 31-ig. Csíkszeredából helikopteren indul tovább Iasi-ba, ahol

a római katolikus székesegyházat látogatja meg. A Iași-i kultúrpalota előtti téren fiatalokkal és családokkal találkozik és beszédet mond. Este 7-kor visszatér Bukarestbe, másnap reggel 9-kor az Otopeni repülőtérrel a szebeni nemzetközi repülőtérre utazik, helikopteren szállítják Balázsfalvára, ahová 9 óra 40 perckor érkezik meg. Itt keleti rítusú szentmise lesz, aminek keretében sor kerül a hét görögkatolikus vértanú püspök boldoggá avatására. A szentmise színhelye a balázsfalvi Szabadság mezeje (Câmpia Libertății). Ugyancsak itt mondja el a szentmise után a Regina Coeli imádságot. A szentmise után 13 óra 20 perckor ebédet vesz részt, majd a balázsfalvi roma közösség tagjaival találkozik. A szentatya és kísérete autón megy a városi stadionba, majd innen helikopteren a szebeni repülőtérre. A reptéren, ahol az államelnöki hivatal közlése szerint jelen lesz Klaus Johannis államfő, ünnepélyesen búcsút vesz, majd visszaindul Rómába, ahová a tervek szerint délután fél 6-kor érkezik meg.

<https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=romkat.ro>

Ferenc pápa elismerte hét román görögkatolikus püspök vértanúságát 2019. március 19-én

Ferenc pápa kedden jóváhagyta az erről szóló boldoggá avatási dekrétumot - közölte a Vatikán.

Vasile Aftenie bukaresti püspöki helytartó, Ioan Suciú balázsfalvi megbízott püspök, Tit Liviu Chinezu titkos püspök, Valeriu Traian Frentiu nagyváradi, Ioan Balan lugosi, Alexandru Rusu máramarosi és Iuliu Hossu kolozsvári püspökök a román kommunista rendszer áldozatai voltak, akiket az akkori hatalom hitük miatt bebörtönözött és megkínzott, a megpróbáltatások következtében életüket vesztették 1950 és 1970 között. Aftenie 1950-ben az egykori kommunista titkosszolgálat, a Securitate egyik kihallgatása idején halt meg.

Frentiu, Suciú és Chinezu a máramarosszigeti börtönben hunytak el, ahol a politikai foglyokat tartották. Ott számos román és magyar értelmiségi, egyházi vezető volt bebörtönözve politikai és vallási meggyőződése miatt.

Hossut, Rusut és Balant is bezárták, ők 1955-ben elhagyhatták a hírhedt észak-erdélyi fegyházat, majd orto-

dox kolostorokban jelöltek ki számukra kényszerlakhelyet, amit nem hagyhattak el.

Rusut egy évvel később ismét bebörtönözték, majd 79 évesen a szamosújvári börtönben halt meg.

A boldoggá avatásukat 1994-ben kezdeményezte a romániai görögkatolikus egyház. A kommunizmus idején illegalitásban működött, mert a kommunista hatalom betiltotta a görögkatolikusegyház működését, templomait az ortodoxok kapták meg. A vértanú püspököket a román kommunista hatalom arról igyekezett meggyőzni, hogy térjenek át ortodox vallásra, de ők kitartottak hitük mellett és nem voltak hajlandók elszakadni Rómától. A román görögkatolikus egyház azt reméli, hogy a hét püspök boldoggá avatási szertartása Ferenc pápa jelenlétében történik Balázsfalván, az egyházfő május 31. és június 2. közötti romániai látogatása idején.

Svájci Magyar nyelvű Protestáns Gyülekezetek Szövetsége

Honlap: www.protestans.ch

„Hat kis gyülekezet szövetsége vagyunk, amelyek Német-Svájc nagyobb városaiban találhatóak: Badenben, Baselben, Bernben, Luzernben, St. Gallenben és Zürichben.

Gyülekezeteinkben istentisztelettel, ifjúsági és felnőtt bibliaórával, sok más kötött és kötetlen programmal, továbbá lelkigondozói szolgálattal várjuk mindazokat, akik Jézus Krisztust magasztalják, életet, útmutatást, erőt, áldást, kérdéseikre választ, sebeikre gyógyulást. Tőle várnak, és magyar nyelven hirdetett, tanulmányozott és olvasott Igéjét értik.

Az egyes taggyülekezetekben látogatható alkalmak profilja, jellege és gyakorisága minden esetben az adott gyülekezet sajátos helyzetéhez, igényeihez és lehetőségeihez igazodik, ezért városonként eltérő képet mutat.

Tagjainknak hagyományosan évente két rendszeres szövetségi szintű összejövetel nyújt lehetőséget az egymással való találkozásra: a három napos Pünkösdi Konferencia és a november végi szövetségi közgyűlés.

Gyülekezeteink életét illető legfrissebb hírek és tudnivalók mindenki számára elérhetőek A Levél hasábjain, amely évente kétszer, júniusban és decemberben jelenik meg nyomtatott és digitális formában is. Éljen, tanuljon, dolgozzon, teleljen vagy nyaraljon Svájcban, Önt is nagy szeretettel látjuk gyülekezeteinkben!”

Értesítőjük az : ÚJ LEVÉL, évente kétszer jelenik meg 2015-től. „A Levél” keresztapja, írója és sokszorosítója Lemesi József lelkész volt, aki 1956-ban szervezte meg a magyar lelkigondozást Svájcban. Később a Genfben élő dr. Krüszely József lesz a munkatársa. Az értesítő szerkesztését és postázását Bán József, Szathmáry László veszi át, majd és Joób Olivér folytatta a nyugdíjba vonulásáig.

Világhálón jelenleg a 2018/2. sz. Hasábjain olvashatjuk a legfrissebbnek tekinthető beszámolókat és részben az itt közölt címeket: <https://www.protestans.ch/a-level/>

Szövetségi elnök: Jónás Albert

jonas.albert@protestans.ch

A Szövetség elérhetősége: Postgasse 62, 3011 Bern --- 031 301 32 46 – email@protestans.ch

Baden: lelkipásztor Domahidi Nelli (domahidi8@yahoo.com). Gyülekezeti elnök Jenei András: jeneiandras@gmx.net, 055 535 39 6. Istentisztelet helye: Parkstrasse 1/ Römerstrasse sarkán épült kis templom.. Istentiszteleteiket havonta egyszer, a hónap második vasárnapján tartják d.u. 16 órai kezdettel.

Basel: lelkipásztor Vályi-Nagy Ágnes (valyinyagyagnes@gmail.com). Gyülekezeti elnök dr.Dudás Levente: levente@dudas.li, 0612619446. Istentisztelet helye: Münster (Katharinenkapelle), Rittergasse 1, 4051 Basel. Istentiszteleteket havonta kétszer, a hónap első és harmadik vasárnapján tartanak de. 10:30 - 11:30 között.

Bern: lelkipásztor Szedlák Tibor (szedlak-michel@gmx.ch). Gyül. elnök: Jónás Albert: albertjonas@gmx.net, 031 301 32 46. Istentisztelet helye: Antonierhaus, Postgasse 62, Bern. Istentiszteleteket havonta kétszer vagy háromszor tartanak, sátoros ünnepeken rendszeresen úrvacsorát osztanak, általában vasárnap délután 16 órakor.

Luzern. Lelkész: Szedlák Tibor (szedlak-michel@gmx.ch). Gyül. elnök: Szilágyi Szabolcs, szabi.szilagyai@gmail.com; 079 820 71 50. Istentisztelet helye: Lukas Kirche, Morgartenstrasse 16, Luzern. Havonta egyszer tartanak istentiszteletet a hónap harmadik vasárnapján, 11.30 kezdettel.

St. Gallen. Lelkész: Hieble-Novák Erika (hiebleri@freemail.hu). Gyülekezeti elnök Gombos József: gojosef@yahoo.co.uk; 076 491 95 66. Istentisztelet: Kirchgemeindehaus Stephanshorn-str. 25, St. Gallen. Istentisztelet időpontja: a hónap negyedik vasárnapján 16 órai kezdettel.

Zürich. Lelkipásztor: Michna Krisztina (michnakrisztina@gmail.com). Gyülekezeti elnök: Deák Péter: peterdeak@gmail.com; 044 383 85 37. Istentisztelet helye: Helferei Grossmünster, Kirchgasse 13, 8001 Zürich. Havonta kétszer tartanak istentiszteletet a hónap második és negyedik vasárnapján, délután 16 órai kezdettel.

Genf. Úrvacsorás istentisztelet minden hónap 4. vasárnapján a St.Léger kápolná-ban, 11:00 órai kezdettel. Genfi magyar istentiszteletet minden hónap 2. vasárnapján tartanak a német-svájci gyülekezeti házban, 11:00 órai kezdettel. Bibliaórákat minden hónap első és harmadik szombatján tartanak a német-svájci gyülekezeti házban 16:30 órakor. Helyszín: St.Léger kápolna:

20 rue St. Léger; Német-svájci gyülekezeti ház: rue J. Sénebier 8. (A genfi ökuménikus istentisztelet helyszíne: St. Bonifác templom: Ave. du Mail 20.) --- Igehirdetők: többnyire a Genfben tanuló magyar teológusok és helyettesítő lelkipásztorok. **Gondnok** Teleki Gábor: teleki@bluewin.ch --- Az itt felsorolt gyülekezeti központokon kívül más helyeken is tartanak bibliaórákat és istentiszteleteket. Svájcban 2015 óta egyik magyar gyülekezet sem tud önállóan lelkész állást biztosítani, a liturgikus szolgálatok megtartására Svájcban élő magyar lelkészeket kérnek fel. A svájci magyar protestáns gyülekezetek tagjai a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének. (http://www.credo-hu-we.org/docs/2014_cimek.pdf). E helyen is köszönjük Van Bolhuis-Szabó Emőke, Michna Krisztina és Vályi-Nagy Ágnes lelkipásztor testvéreink útbaigazító segítségét.

In Memoriam Segesváry Viktor

Dr. Segesváry Viktor 1929-ben Miskolcon született és református gimnáziumokban végezte középiskolai tanulmányait, majd Budapesten a jogkarra iratkozott be, ahonnan 1949-ben kizárták. 1953-ban a Budapesti Református Teológiai Akadémián nyert lelkési oklevelet. Az 1956-os Forradalomban alórészvétele miatt kellett hagynia Magyarországot. Svájcban (Genfben) talált új hazára. 1957 őszéig, mint a magyar protestáns menekültek lelkésze dolgozott Francia-Svájcban. --- A Genfi Egyetemen doktorált politikai tudományokból, majd református teológiából. 1971 és 1994 között az ENSZ gazdaságfejlesztési programjainak igazgatója volt. Hat könyve jelent meg az Egyesült Államokban, három Budapesten, kettő Svájcban, egy Erdélyben. A hágai székhelyű Mikes International lap és könyvkiadó online kiadója adta ki az egész életművét huszonkét kötetben. Írásai filozófiai mélységű megfontolásokra alapozódnak. Előadott a Milánói Egyetemen, a Budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetemen, valamint amerikai és nyugat-európai magyar fórumokon. Szíve 2018 augusztus 21-én szűnt meg dobogni. Temetése a Farkasréti temetőben volt 2018 szept. 10-én, tudatta a felesége, Segesváry Mónika. Emléke legyen áldott!

Nt.Szathmári László gyász híre Bázelen

Szomorú szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy gyülekezetünk korábbi lelkésze Szathmári László életének 78. évében (1940. március 11 - 2018. október 14) Magyarországon, Bodrogkisfaludon elhunyt. Szathmári Lászlót az 1980-ban alakult Svájci Magyar nyelvű Gyülekezetek Szövetsége választotta főállású lelkésszé Basel székhellyel, továbbá a Baden és a Schaffhausen gyülekezetek lelkigondozásával is megbízta.

Ezen kívül Bázelen, németajkú gyülekezetben is szolgált. Amikor a bázeli egyházat újjászervezték, megvonták a magyar gyülekezet anyagi támogatását és Szathmári László feleségével Magyarországra költözött, ahol haláláig élt. Isten vigasztaló ereje legyen családjával!

Gestorben ist in seiner Heimat
und im Einklang mit all den Dingen des Daseins

László Szathmári

11. März 1940 – 14. Oktober 2018

Ehemaliger Pfarrer der ungarischen protestantischen Gemeinde in Basel.

Der Fluss seiner Seele strömt unaufhörlich in uns weiter.

Die Trauerfamilie:
Brigitta Szathmári
Michael und Katja Bahnerth
mit Ava und Helena Semmler
Adrian Bahnerth
Alexander Bahnerth
und Anverwandte

Traueradresse:
Alexander Bahnerth, Beinwilerstrasse 4, 4053 Basel

Megalakult a svájci parlament svájci-magyar baráti tagozata

Kövér Lászlónak, az Országgyűlés elnökének svájci látogatása idején (Bern, 2019 márc.20)alakult meg a svájci parlament svájci-magyar baráti tagozata. A törvényhozás két kamarájának - a 46 tagú Államok Tanácsa és a 200 tagú Nemzeti Tanács - 31 képviselője alkotja a most megalakult baráti tagozatot. Elnökük Andreas Glarner, a Svájci Néppárt képviselője.

„Gyermekvonatok” indultak 100 éve

Hermán M. János: Gyermekmentés Belgiumban (1923–1930) Első részlet közlése

A magasztos belgiumi magyar gyermekakció ismeretlenségének az a legfőbb oka, hogy máig sem került elő a korabeli irodák levéltárának anyaga, amelyek közül elsőrendű fontossággal bírna a turnhouti „Magyar Gyermek Titkárságának” az archívuma.

Nyilvánvaló, hogy a belga—magyar kapcsolatok e nemes fejezetének kutatását szorgalmaznunk kell. mert amilyen jogosan és szívesen beszélünk a 28.500 Hollandiában gondozott magyar gyermekről, ugyanúgy kellene a tudatunkba épüljön a 22.000 kis magyar belgiumi felkarolása.

Míg Hollandiába 1920. február 10-én már elindulhatott az első, százak gyermekét vivő vonat, addig Belgiumban, pontosabban Flandriában három év múlva, 1923. május végén bontakozott ki az éhező magyar gyermekek „helyretáplálásának” a látványos cselekménysorozata. *Tudunk róla, hogy vöröskeresztes gyermekvonatok már 1919-től kezdve gyakran szállítottak árvákat és családsegítő szempontok alapján kiválasztott magyar gyermekeket Belgiumba, különösen a semleges államokba, de a jelenleg ismeretes kimutatásokban sajnos sehol nem tűnik fel a Vöröskereszt adatai.* Így mi is csupán a Magyar Gyermekliga által szervezett utaztatások számadataira hivatkozhatunk.

Belgiumba nagyjából háromhónapos turnusokra hozták ki őket, és már az első félév végén 1128 magyar gyermeket fogadtak, akiknek 7—8 év volt az átlagos életkora. A legkisebbek kétévesek, a legnagyobbak tizenéves év körüliek voltak.

Belgiumban korábban nehezen lehetett volna ilyen nagymérvű szeretetszolgálatra összpontosítani az alig befejeződött háborús állapotok miatt. Az ország maga is segélyezésre szorult, és hangsúlyozzuk, hogy a belga állampolgárokon is elsősorban a hollandok segítettek hathatósan.

Az 1922-es év végéig például 6080 belgiumi gyermeket tápláltak Hollandiában. Belgiumból 1914-től kezdve tízezerrel menekültek az emberek Hollandiába, és elhelyezésükre csak a holland kormány több mint tízmillió holland forintot költött.

A háborút követő állapotokra és a rendeződő belga—magyar viszony hangulatára részben jellemző a következő történet. Brüsszelben 1919-ben 1,3 millió koronát gyűjtöttek a kommün csapásai által is sújtott budapesti lakosságnak. Ezen összeggel 5100 kg kenyeret és 6000 liter tejet vásároltak. A leszerelt belga katonák brüsszeli bajtársi szervezete tiltakozott a gyűjtés ellen. Azzal érveltek, hogy Belgiumban is tetemes a nyomor.

A protestálást meghallgató, de emelkedett szellemű belgiumi katolikus klérus azért továbbra is folytatta a gyűjtést saját szervezete, a Pristercomité tot Hulpverlening van de Priesters in de Centraleuropese Landen révén.

A normalizálódást jellegzetesen tükrözi a következő esemény. Két esztendő múltával a magyar királyi külügyminisztérium 1921. szeptember 23-án kelt körirátával megkereste a nyugati magyar képviselőket, köztük az 1921 novembere óta működő brüsszelit is, hogy el tudnának-e helyezni magyar munkásokat. Hollandia magyar képviselője nemleges választ küldött. Belgium bánya-, textil- és építőipara azonban igényelte a külföldi munkaerőt. „Különösen a bányamunkára kerestek bányamunkásokat a magyar bányavidékekről. De azután a sárvári selyemipari munkások is munkát találtak a tubizai műselyem-gyárban csakúgy, mint a gyémántciszolást elsajátítók Antwerpenben. Belgiumi magyarok későbbi nagy létszáma nemcsak a nyaralásból itt maradt gyermekekre, hanem ezekre a felnőtt és itt rekedt munkásokra is épült.”

Az egyházi és polgári békülékenység ilyenszerű megnyilvánulásai és a nagy európai visszhangú magyar, osztrák és német gyermekakciók kibontakozásai nyomán érkezett a belgiumi nyitás ideje is.

I. Kopogtatás a belga testvérek ajtaján

A kapcsolatfelvételt a „Magyar—Holland Katolikus Gyermeksegély Bizottság” kezdeményezte, amelynek Csernoch János esztergomi bíboros hercegprímás volt az elnöke. A Püspökkari Konferencia 1920. mácius 17-i ülésén ő már arról számolt be, hogy korábban levelekkel kereste meg a hollandiai és belgiumi érsekeket (Utrecht,

illetve Mechelen), valamint a hertogenboschi püspököt. Felvilágosító iratainak hatására a holland katolikusok azonnal 1200 gyermek befogadásának a lehetőségét helyezték kilátásba. Csernoch hercegprímás a latin nyelvű levelei mellett olyan hírvívő papokat küldött a nyugat-európai országokba és Amerikába, mint Csiszarik János, Martin Aurél és báró Vécsey Aurél. „...A kiküldöttek hatékony előadása mellett a belgiumi segélyakció megindítását egy racionálisnak éppen nem mondható körülmény erősen befolyásolta: Mercier bíboros, belga prímás igen nagy Szűz Mária-tisztelő volt. Amikor meglátta és megtudta, hogy a magyar pénzeket és bélyegeket Mária-képek vannak, tekintélyének és befolyásának minden erejét a Szűz Máriát annyira tisztelő magyarság nyomorának enyhítésére fordította. Így aztán — Hollandia után — Belgiumban is megalakult a Le Comité Belge de Secours aux Enfants de Hongrie, vagyis a Belgiumi Magyar Gyermekküldöttesi Bizottság.” (Dr. Borovi József: A belgiumi magyarok közösségének kialakulása. Kézirat, p. 11.)

Mercier bíboros (1851–1926) a saját helynökét, J. Janssen esperest bízta meg e bizottság vezetésével, aki az ügy egybehangolása érdekében Turnhout városában megszervezte a magyar gyermekakció titkárságát, amelynek neve Secretariaat der Hongaarse Kinderen. Ez az iroda egy olyan épületben székelt, amelyet azon a helyen, illetve térségben építettek, ahol valamikor Mária magyar királyné solymárai, íjásza és vadászai telepedtek le.

A belgiumi római katolikus egyház figyelmének a felkeltését a magyar diplomácia is munkálta. A hadiárva és szegény gyermekek ügyének a megnyerésére dr. Mengele Ferenc miniszteri segédtitkár, 1923 júliusától ideiglenes ügyvivő a brüsszeli magyar nagykövetségen, 1923. november 18-án egy ide vonatkozó jelentést küld Daruváry külügyminiszternek. Tartalma a következő: Mercier mecheleni bíboros ajánlólevéllel látta el dr. Mengele Ferencet azzal a céllal, hogy fogadja őt Van den Hout abbé, a belga sajtóosztály vezetője. Ez meg is történt, és megbeszéltek a belga—magyar katolikus csere-szolgálatok mibenlétét.

Dr. Mengele a jelentésében Van den Hout abbét egy modern „Bangha páternek” tartja, de megállapítja, hogy a magyarországi kérdésekben teljesen tájékozatlan volt. Nem diplomataként beszélt vele, hanem katolikus hívként. Pontokba foglalták a kapcsolatok felvételének és egymás kölcsönös tájékoztatásának a módjait. Valószínűnek tartotta, hogy a Van den Houttal való tárgyalásról — a jezsuiták révén — a belga egyházi körök tájékoztatva lesznek. Ezek a teljesen új adatok dr. Borovi József kutatásából származnak. A belgiumi magyar gyermekakció elindításához fűződik Dessain kanonok, érseki titkár előrettekintő szolgálata. Az ő szervezése nyomán alapították a Belgische Kinderhuisvesting en Plaatsing elnevezésű irodát, amely főleg Limbourg környékén gondoskodott a magyar gyermekek elhelyezéséről. Dessain volt az, aki a magyar dr. Knébel Miklós római katolikus lelkészt hozzásegítette ahhoz, hogy fogadja őt Mercier kardinális, mert eleinte a hazai ajánlólevelei segítségével

sem jutott e kulcsfontosságú egyházi személy elé.

Knébel Miklóst kezdetben még a belgiumi magyar ügyvivő is lebeszélte a Belgiumban végzendő segélykeresésről, saját belga rokonaira hivatkozva, akik nem merték fogadni a magyarokat, mivel az osztrákokkal és németekkel együtt elméletileg a magyar is ellenségnek számított. A gyámolításra szoruló magyar gyermekek érkezésével azonban Belgiumban is szemléletváltozás történt.

II. Dr. Knébel Miklós áldásos tevékenysége

Knébel Miklós 28 éves budaörsi káplán 1920. december 20-án érkezett Hollandiába a második katolikus szerelvénnel (az első 600 gyermekkel érkező „katolikus vonat” dr. Tóth Tihamér vezetése alatt futott be Hollandiába). Az 520 gyermeket négy apáca kísérte, és a gyermekek eredetileg három hónapig maradtak volna. A holland vendégfogadók egy nagy üres kolostort béreltek ki St. Michielgestel helységben. A kolostor neve: Nieuw Herlaer, a térképen s’Hertogenbosch alatt, Vught mellett keresendő. A kolostorban való elszállásolás mellett azért döntöttek, mert a holland családok eleinte nem akartak gyermekeket befogadni. Knébel szerint az először próbaképpen kihozott 300 gyermek az életkora miatt is (14–17 évesek voltak) nehezen tudott alkalmazkodni, és ez elriasztotta a hollandokat. Így esett a választás a kolostorra, de a rossz ablakú, hideg épületben 48 gyermek rögtön tüdőgyulladást kapott. Egy idő után a környékeliek úgy megszerették őket, hogy három hónap elteltével sem engedték vissza a gyermekeket, akiket aztán a szomszédos falvakban szállásoltak el. Knébel a helyi lelkészt és a tanítónőket kérte fel a gyermekek hollandul való tanítására, és ő maga is megtanulta a nyelvet. Annyira, hogy hollandul is prédikált, miközben hatásos karitatív tevékenységet fejtett ki.

A gazdasági válság a segélyakciókban is éreztette a hatását, 1922-ben Hollandiában három hét alatt 10 bank roppant össze. A krízis következményeinek ellenére folytatódott az áldozathozatal. „Ha ma mégis, még mindig vonat vonat után indul Hollandiába, ez a magyar katolikus gyermekakció apostolának, dr. Knébel Miklós, Esztergom főegyházmegyei papnak köszönhető, aki városról városra, faluról falura jár, és holland nyelven belepredikálja a fogékony holland szívbe a Regnum Marianum szenvedéseit és gyermekeinek leírhatatlan nyomorát.” Ezeket a sorokat Schrotty Pál ferencesrendi szerzetes írta, aki a húszas évek elején Hollandiában teljesített szolgálatot a követségen. Felmerült Knébel kormánybiztosi kinevezése is a gyermekakció sikereiből folytatásának az érdekében, de ez a holland felekezeti viszonyok miatt nem tűnt tanácsosnak.

Knébel Miklós belgiumi munkásságáról eddig sajnos keveset tudunk, de a fennmaradt visszaemlékezésekben a belga lelkészek elismerően nyilatkoznak róla. <http://szombathelyisetak.blogspot.com/2012/09/knebel-miklos-de-hongaarsch-priester.html> Magyar gyerekek Hollandiában. A hátsó sorban álló plébános valószínűleg Knébel Miklós (Nikolaus Knebel). A kép forrása: [Historisch Beeldarchief Migranten](#)

A belgiumi gyermekmentési szolgálat utógondozást igényelt, és igen szerencsésen, már 1925-ben egy erre tekintő karitatív szakosztály alakult a budapesti egyetemi nőhallgatók kongregációjának a tagjai közül. Bangha Béla S.J. hitbuzgalmi havilapjában (*Mária Kongregáció*, XX. évf., 2.sz., 1926. okt. 11.) olvashatunk az időben megszervezett visszaillesztő és kapcsolatápoló szolgálat létrehozásáról.

A Belgiumból és Hollandiából hazakerülő leányifjúság számára patronage-féle délutánokat szerveztek, „hogy a keresztyéni légkörhöz szokott gyermekek számára ellensúlyozzák a gyakran rideg és ateista otthoni légkört”.

Megnyitottak öt igen jól működő francia és holland iskolát, ahol hetenként egyszer hetven–kilencven leányka gyűlt össze telepenként. A tanrend munkájában hat olyan hölgy segített, akik maguk is jártak külföldön a gyermekekkel. Ők gondoskodtak a ruhaajándékok szétosztásáról és pénzgyűjtésről a legszegényebbek és a betegek számára.

Dr. Knébel Miklós 1924. február 29-én pápai kamarás lett, majd öt évi hollandiai és belgiumi szolgálata után hazatért. Nevéhez fűződik egy *Hongaarsche Spraakleer* című szótár és magyar nyelvkönyv összeállítása, amely Turnhoutban az ötödik kiadást érte meg 1925-ben, és amely addig 15.000 példányban jelent meg.

Knébel szótárának 1924-es kopott kiadását féltve őrizte az események egyik szemtanúja, Marcel van de Velde, aki arról írt 1943-ban, hogy Magyarország még e könyvecskén keresztül is közelebb került a hollandokhoz.

Dr. Knébel Miklós a második világháború befejeztével ismét visszatért Hollandiába, hogy újból magyar gyermekakciót szervezzon a két országban. Ezen üdvöses szolgálata közben hunyt el 1949. április 9-én.

Cardyn, belgiumi paptanár és író, Knébel Miklóst „a magyar gyermekek atyjának” nevezte. /Folytatása következik./ (Elhangzott 1998. augusztus 26-án, a teológiai doktorok kollégiumán Sárospatakon.)

Kelemen Attila Csongor: Vasárnap délután a brüsszeli magyaroknál

A Hollandiában töltött eddigi néhány évem alatt különös jelenségre lettem figyelmes: szinte mindegyik holland református gyülekezetnek van egy ún. „igehirdetés-felelőse” („preekvoorziener”). Ezek a személyek felelősek azért, hogy a helyi lelkész által be nem töltött vasárnapi szolgálatokra helyettes keressenek. Mivel holland lelkipásztorok határidőnaplója hamar megtelik, az „igehirdetés-felelősök” is iparkodnak, és sokszor másfél évre előre terveznek – nem számít ritkaságnak, hogy egy lelkipásztor már egy adott év januárjában tudja, hogy a rákövetkező év óévi istentiszteletén hol kell prédikálnia.

Miután néhány éve jómagam is tapasztalhattam ezt a gyakorlatot, mondanom sem kell, hogy meglepő, és egészen otthonos érzés volt, amikor nt. Hermán János közvetítésével eljutott hozzám egy csütörtökön a hír, hogy három nap múlva helyettesítenem kellene dr. Rempört Péter lelkipásztort a brüsszeli magyar református gyülekezet istentiszteletén, márc. 10-én. Örvendtem annak a lehetőségnek, hogy találkozhatok azokkal a testvéreinkkel, akik Brüsszelben, és környékén laknak. Így kerültem kapcsolatba Németh István gondnok úrral, aki készségesen nyújtott információt az istentisztelet időpontjáról, helyéről, liturgiájáról.

Az út a dél-hollandiai heves széllokések miatti narancssárga vészjelzések ellenére egyáltalán nem volt kimerítő, és rájöttem, hogy a 2 és fél órás autótúrában sem túl hosszú. Bő egy órával az istentisztelet kezdete előtt érkeztem Brüsszelbe, így a környék felfedezésére is jutott némi időm.

A brüsszeli magyar testvéreink kiváló helyen, kiváló helyet bérelnek istentiszteleteik megtartására: a Brüsszel szívében, a Királyi Palota, közvetlen szomszédságában levő, 1760-ban épült, barokk pompában tündöklő belga királyi kápolnát bérlik (Koninklijke kapel), amit vasárnaponként a brüsszeli holland nyelvű református gyülekezet használ. Minden második vasárnap délután pedig a magyar közösség gyűl ott össze. Vasárnap lévén, számottevő autóforgalom hiányában, érdekes érzés volt szinte üres királyi sugárutakon sétálni (jó, a cudar időjárás is közrejátszott), és a Rue de Musée impozáns épületei között megtalálni a kis kápolna bejáratát.

Röviddel kapunyitás után lassan szállingóztak be a hívek. Feltűnt, hogy (a zwollei istentiszteletekhez hasonlóan) a brüsszeli istentiszteletre is több fiatal család érkezett, egyesek 6-14 év közti gyermekekkel, mások egyenesen babakocsival. Németh István nemcsak gondnoka, hanem kántora is a gyülekezetnek, így vele beszélünk át még egyszer istentisztelet előtt a liturgia részleteit. Az egyik, általam kiválasztott zsoltárról (119.) azt mondta: „Na, ezt nem ismeri a gyülekezet, de nem baj, megtanuljuk.” – így az istentisztelet énektanulással kezdődött.

Az istentiszteleten kb 35-40 személy volt jelen, közöttük 6 gyermek, akiknek gyermekfoglalkozást tartottak a bibliaolvasás után. A templomban maradt felnőttek az 5 Móz 8: 1-10 alapján hallhattak igehirdetést.

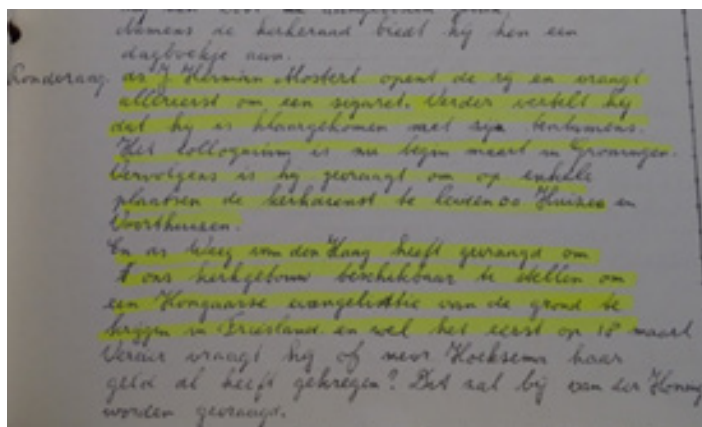
Istentisztelet után a brüsszeli magyarok egy szép szokására lettem figyelmes: Németh István gondnok úr felszólította azokat, akik először vettek részt magyar isten-

tiszteleten Brüsszelben (köztük engem is), hogy előre lépve, néhány mondatban mutatkozzanak be a jelenlevő gyülekezetnek. A szokásos szeretetvendégség alatt alkalom nyílt közelebről is megismerni ennek a kedves, nyitott, melegszívű gyülekezetnek tagjait. Köztük volt szerencsém megismerni Béres Bélát is, aki az Európai Bizottság munkatársaként felajánlotta, hogy a vasárnapi esti nyugalomban végigvezet a Berlaymont épület üres folyosóin, üléstermein. Egyedi élmény volt ott állni között a két európai zászló között, ahol csupán napokkal korábban Theresa May és Jan-Claude Juncker állt, egyik Brexit-tárgyalásuk után.

Mint ahogyan általában véve, egyedi élmény volt a brüsszeli szolgálat. A ottani magyar testvéreink kifejezték vágyukat, hogy szorosabb kötelékek fűzzék a hollandiai magyarokhoz. A kapcsolatok megvannak, építeni erre lehet. SDG!

Hermán M. János: Frízlandi magyar istentiszteletek kezdete 1984 márc. 18-án

Immáron harmincöt éve, hogy drs. Végh József hágai lelkipásztor megbízása nyomán Ouwsterhaule és Scharsterbrug református (hervormd) gyülekezetének a templomaiban havi rendszerességgel tartottunk istentiszteleteket 1988 nyaráig. Attól kezdve Urbán Ákos presbiter testvérünk támogatásának köszönhetően 1992 őszéig Heerenveen egyik református egyházközsége (Nederlands Gereformeerde Kerk) adott otthont a magyarnyelvű szolgálatokhoz ragaszkodó református, katolikus és evangélikus híveknek. Ismeretes, hogy 1991 tavaszán már több mint száz alkalommal végeztünk magyar, és olykor holland- magyar nyelvű szolgálatot. Az ouwsterhaulei presbitérium és a gazdasági intéző testület (kerkvoogdij) díjmentesen bocsátotta rendelkezésünkre a két templomot, attól függően, hogy a kisebbikre vagy a nagyobbikra volt szükség. Az erről szóló dokumentum pedig, miszerint Végh József levélben fordult a presbitériumhoz, hogy Hermán M. János lelkész havonkénti magyar igehirdetést végezzen, mevr. A. Alkema-ten Hoeve egykori presbiter testvérünk levéltári keresésének köszönhetően került elő a mostani megemlékezésünk alkalmára.

A magyarok közötti evangélizációt a fríz hittestvéreik jó néven vették, olykor el is jöttek magyar szót hallani és az országból mindenünnen érkező magyarokkal találkozni a szeretetvendégség alkalmával. Egyszer a fríz rádió

egyik adásában is szerepeltünk, aminek nyomán 1989 nyarán egy súlyos, csomagolásban egy cementeszsákhöz hasonló penicillint, kaptunk por alakú készítmény formájában, amelyet személyesen juttattunk el a nagysármási kórházba.

Istentiszteleteinken a Tüski István féle magyar énekeskönyvet használtuk, ezekből 25 példányt kaptunk ajándékba. Újságokat és szamizdat irodalmat dr. Szabó T. Ádám hozott és küldött bőséggel. Presbitereket nem választottunk, Hollandiában akkor nem volt magyar presbitérium, ami számunkra érthetetlen volt. Szákrámentumokat ezért nem szolgáltattunk ki, de vállaltuk az alkalmi istentiszteleteket esküvő vagy temetés idején. Szórvány-életünk jellemzőiről a Nyugat-Európai Református Lelkigondozó Szolgálat gyűlésein számoltunk be, illetve a Bethlen Naptár hasábjain írtunk. Groningenből rendszeresen látogatták az istentiszteleteinket és még Maastrichtből is érkeztek magyarok. (A Havalecz, Vaszlóvszky, dr. Sütő László, dr. Henry Kammer, Visser-Pál Irén, Gelencsér Ferenc, dr. Gulyás János, Klaas Werkman és Németh Juliska családja, meg sokan mások.) Munkanaplónk tanúsága szerint a résztvevő lelkek száma 15 és 150 között változott: legtöbbször a debreceni Kántus 1985-ös fellépése alkalmával jöttek magyar istentiszteletre Scharsterbrug templomába. A romániai forradalom idején száznál is többen jöttek el Heerenveenbe, amikor 1989 karácsonyán Sógor Gyula aranyosgyéresi lelkipásztor szolgált.

Egykori frízlandi híveink közül (a jourei Németh György családja, az Almerebe költözött Urbán család, a leeuwardeni Bodor József, Horváth Piroska, a deventeri Darabán Sándor, az ouwsterhaulei mevr. Alkema, a groningeni mevr. Nel Sanders és öt más család) gyakorlatilag 16-on látogatják a zwollei istentiszteleteket.

A hét éven keresztül folyamatosan végzett frízlandi istentiszteletek történetének a feldolgozása folyamatban van, e helyről is tisztelettel kérjük az egykori résztvevőket, hogy fényképekkel és emlékekkel szíveskedjenek

segíteni a dokumentációt. Utólag is köszönetet mondunk Urbán Ákos családjának és a Kampenben tanuló magyar teológusoknak (dr. Kocsev Miklós, dr. Gilicze András, dr. Gonda László), akik Ouwsterhauleban, Heerenveenben és az innen kiinduló belgiumi egyházszervező munkában vállalták a helyettesítő szolgálatokat. A belgiumi újrászervező munkánkban kezdetben dr. Tóth Miklós és dr. Kibédi Varga Sándor segített, de ez már egy más történet.

Van Bolhuis-Szabó Emőke: Beszámoló a március 17-i hágai magyar istentiszteletről

2019 március 17-én, böjt második vasárnapján istentiszteletet tartottunk Hágában, a Marlotkerkben.

Az istentiszteletnek különleges jelleget kölcsönzött az, hogy ezen a hétvégén Magyarország is kiemelt figyelmet szentelt nekünk, hollandiai magyaroknak. Vendégünk volt Pirityiné Szabó Judit, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának főosztályvezetője és a Duna Televízió. Látogatásuk apropója az Amszterdami Hungaria Klub 1929 fennállásának 90. évfordulója volt, amit az előző esti magyar bál és március 15-i megemlékezés keretében ünnepeltünk.

Sokan a nagyon rövid éjszaka után vasárnap délután újra eljöttek, hogy a cigányzenés este után Isten előtt elcsendesedve lehessünk együtt.

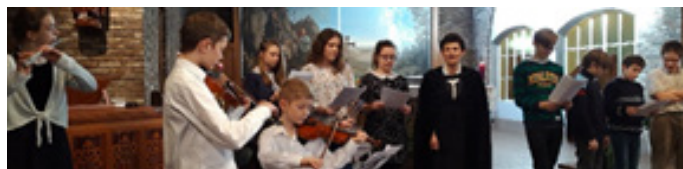
Az istentiszteleten körülbelül 100-an vettünk részt. Gyülekezetünk minden korosztálya képviseltette magát, a 2 évestől a tinédzsereken át a 95 évesig. Híveink Vlissingentől Almere-ig nagyon sok helyről eljöttek köznénk.

A hágai magyar katolikus gyülekezetből is számosan voltak jelen, köztük Tápai Katalin, elnök és Leo Elshout, a hágai magyar katolikus istentisztelet szolgálattevője, aki a házigazda szerepét magára vállalva nagy szeretettel fogadott mindenkit, gondoskodott a későn érkezőkről és derekasan kivette a részét a szeretetvendégség lebonyolításából. - Az ígét János evangéliuma 4. részéből olvasta fel nekünk Paál Dániel és Paál Dávid, az igehirdetés pedig ennek a résznek a 34., 35. és 38. verséből szólt hozzánk.

Jézus így folytatta: »Az én eledelem az, hogy annak akaratát cselekedjem, aki küldött engem, hogy elvégezzem az ő művét... Emeljétek föl szemeteket, és nézzétek a szántóföldeket, mert megértetek már az aratásra... Elküldtelek titeket, hogy learassátok, amit nem ti munkáltatok. Mások fáradoztak, és ti azok munkájába álltatok be.«Megérthettük, hogy míg Jézus céltudatosan Atyjától kapott küldetését vitte véghez, minket is arra tanított,

hogy a körülöttünk élőket mint aratásra kész mezőt lássuk és töltsük be hozzájuk szóló küldetésünket! Időnként legyünk készek a magunk napi dolgait félretenni, mint a samáriai asszony a vödret, jöjjünk Jézushoz, jöjjünk a bibliaórákra, istentiszteletekre, és hívjuk idekerült magyar ismerőseinket is Isten közelébe, a gyülekezetbe. „Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék! 38Aki hisz énbenem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek.” (János 7:37,38) Legyünk hát olyanok, mint a jó kút, amelyen keresztül Isten élő vize, a Szentlélek áradhat mások felé. Az istentiszteleten énekelt a hat hágai magyar konfirmandusunk: Csanády Emma és Csanády Ambrus, Deuten Simon és Deuten Andreas, Vas Fruzsina és Vas Dorottya, valamint van Bolhuis Jonatán, akiket Barkaszi József és három gyermeke – Morjemke, Józert és Tóby - kísért gitáron, fuvolán és hegedűn.

Így, bár a Duna Televízió a hágai magyar iskolába nem jutott el, az ottani diákok egy részét mégiscsak filmre vehette.

A gyermekistentiszteleten, ahol Paál Károly lelkipásztor szolgált, körülbelül 20 gyermek vett részt. A legkisebbekkel pedig Némethné Scherman Piroska és Horváth Márta foglalkozott. Az igehirdetés után Hegyi Domonkos, kántoraink fia játszott zongorán egy Scarlatt művet.

A Hágai Magyar Kórus Kovács Katalin vezényletével Kodály 150. zsoltárát énekelte és Sapszon Ferenc könyved, szívet vidámító feldolgozásában az ismert Hála-éneket: "Hálát adok, hogy itt az este...". Az áldás után a Himnusz is elénekeltük, hogy a gyülekezet közösségében is megemlékezzünk március 15-ről és nemzetünkért együtt imádkozzunk.

Az istentisztelet előtt a Duna Televízió rövid interjúban kért beszámolót a gyülekezet történetéről és nemzeti identitásunk megrögzését elősegítő szerepéről. Hágában Tüski István az 1950-es évek derekától a francia hugenotta templom tanácstermében szervezett istentiszteleteket. Dr. Tóth Miklós lelkipásztor vezetésével pedig ötven éve kezdtek tartani a magyarnyelvű istentiszteleteket. Évtizedeken át háromhavonta egyszer Hága egyik legnagyobb templomának, a Kloosterkerknek a kórus részében, az apszisban gyűlt össze a magyar református gyülekezet.

2012 óta – a nyári szünet kivételével – havonta tartunk istentiszteletet.

Évente hatszor a római katolikus Marlotkerkben – ahová a Hágai Magyar Katolikus Gyülekezet jóvoltából fogadtak be minket is, négyszer pedig a Kloosterkerkben. A gyakoribb istentiszteletek több szolgálattévőt igényeltek. A Marlotkerkben néhány évig Majorné Farkas Anikó lelkipásztor végezte a szolgálatakat, majd Farkas Flórián, gyülekezeti tagunk is tartott egy sorozatot Jézus boldogmondásairól.

Jómagam 2014-ben kapcsolódtam be aktívan a szolgálatokba, miután legkisebb gyermekünk is betöltötte 3. életévét. A szolgálatokat nem egyedül, hanem egy szolgáló csoport tagjaként végezhetem. Az igehirdetés általában az én feladatom, míg Tóth Miklós az úrvacsorai liturgiát végzi, Paál Károly lelkésztestvérem pedig a gyermekistentiszteleteket tartja. A szervezéssel és a munka anyagi hátterének megteremtésével kapcsolatos tennivalókat Csanády Ágnes lelkipásztor, gyülekezetünk gondnoka vállalta magára. Kántoraink Hegyi Barnabás, Markolt Orsolya és legidősebb fiuk, Domonkos. Helyettes kántoraink Márkus Imre Kornél és Kiss Örs. Jó és gyümölcsöző az együttgondolkodás gyülekezetünk szolgálattévőivel. Imádkozunk, hogy Isten Szent Lelke presbitériumunkba is leheljen újra életet! Gyülekezetünk munkájához 2018-ban egy pályázat útján támogatást nyertünk a magyarországi Bethlen Gábor Alaptól. Így, Istennek hála, 2018 júniusától, illetve szeptemberétől Rotterdamban és Amszterdamban is megkezdhetjük a magyar istentiszteleteket. A fővárosban Paál Károly, Rotterdamban ő és én: felváltva hirdetjük az Igét. Hálásak vagyunk Istennek, hogy imádságainkat meghallgatta és lehetővé tette ezeknek a gyülekezeteknek a megalapítását. Csanády Ágnes és Tóth Miklós kitartó, többhónapos munkával talált bérelhető kápolnát és gyülekezeti termet a két világvárosban, ahol rengeteg más idegennyelvű gyülekezet is igénybeveszi a holland gyülekezetek templomait. Mindkét városban láthatjuk, milyen áldás, hogy a frissen ideérkezett magyarok és a régebben kitelepített honfitársak Istenre és egymásra is rátalálhatnak. Barátságok szövődnek, „pótcsaládtagokat” ad nekünk az Úr, magányosokat emel ki szomorúságukból.

A közösségépítést segítik a bibliaórák is, amiket Némethné Scherman Piroska hitoktató, a Kőrösi Csoma Sándor program egyházi munkát segítő ösztöndíjasaként szervezhetett meg. Isten csodálatos gondviselését tapasztaljuk meg abban is, hogy pont 2018-ban érkeztek Magyarországról olyan Isten iránt elkötelezett magyarok, akik otthonukat is készek megnyitni a bibliaórai közösségek előtt. Gyülekezeteink programjai a világhálón is megtalálhatók: a Hollandiai Magyar Szövetség honlapján, valamint Facebook-on pedig 3 címszó alatt: Hágai Magyar Református Gyülekezet, Amszterdami Magyar Református Istentisztelet, és Rotterdami Magyar Református Istentisztelet. Mindenkit szeretettel várunk alkalmainkra! Legközelebbi hágai istentiszteletünk április 21-én, húsvét vasárnap délután 3 órakor lesz a Marlotkerkben. (Marlotkerk: Bloklandenplein 15, 2594 CK Den Haag / Hága)

Interjú Németh Piroskával a K.CS.P. egyházi ösztöndíjasával Magyaroként idegenben,

egy közösségben

„A diaszpórában lévő gyülekezetek minden kisebb és nagyobb megmozdulásukkal az egyes emberek lelki és szellemi megmaradását és fejlődését szolgálják” – mondja Némethné Scherman Piroska, aki húsz évvel ezelőtt azért választotta a néderlandisztika szakot, mert szeretne volna építeni a Hollandia és Magyarország közötti kapcsolatokat. A Kőrösi Csoma Sándor-program egyházi ösztöndíjasaként korábbi elképzeléseit valósíthatja meg a Hágai Magyar Református Gyülekezetben és a Zwollei Gyülekezetben.

„Nagyon hálás vagyok, hogy keresztyén nagycsaládban, legidősebb gyermekként, már egész korán volt feladatom, felelősségem, kellett megoldjak helyzeteket önállóan, ugyanakkor soha sem voltam egyedül” – az ösztöndíjas az utolsó pillanatban értesült a programról, édesanyja küldte el neki a tavaly márciusi felhívást, így egy hét állt rendelkezésére minden dokumentum beszerzésére és megírására, de a határidő napján sikerült postára adnia pályázatát.

Némethné Scherman Piroska azt mondja, mindig családban, közösségben gondolkodik és ez a hozzáállás jellemzi hazai és a diaszpórán belüli gyülekezeti munkáját is: különösen büszke arra, hogy a budahegyvidéki református gyülekezetben tizenöt éve az ő kezdeményezésére indultak el az istentiszteletek az óvodás korosztály számára, emellett kézműves foglalkozásokat tartott és a gyerekekkel együtt festettek bibliai történeteket a tanterem falaira is. Azt meséli, amióta pedig Hollandiában szolgál, életének apró darabkái kerülnek új megvilágításba különös találkozások által: „ezekben új jelentést kapott Isten és az ő gazdagsága, valamint a családért és a keresztyének nagy családjaért végzett szolgálat is”. Az ösztöndíjas szerint minden közhely lehet fontos alapigazság, ha nemcsak hangoztatjuk, hanem éljük is: „Isten, haza, család. Tényleg ezek azok az alapértékek, amire egy életet alapozni lehet és célt, távlatot is adnak” – teszi hozzá. **Fontos szerep a gyerekeknek is**

Hollandia öt városában – Amszterdam, Hága, Rotterdam, Vianen és Zwolle – havi rendszerességgel tartanak református istentiszteleteket és gyermekfoglalkozásokat is, az alkalmakat pedig gyakran meghívott előadóművészek színesítik.

Némethné Scherman Piroska mindkét fogadószervezetében kiemelt szerepük van a gyerekeknek is a liturgiában: „Zwolleban ők gyűjthetik meg a hatalmas templomi gyertyát, Hágában pedig a lelkész kihívja, pár szóval külön is köszönti őket. Az is nagyon szép élmény volt, hogy a legutolsó hágai ifjúsági istentiszteletünkön egy 13 éves fiú orgonált.” ---Zwolleban a hagyományos erdélyi liturgia szerint folyik az istentisztelet, Hágában pedig inkább a magyarországi rendtartást követik, néha gitárjátékkal, ifjúsági énekekkel is kiegészítve. Azonban „versolvasásra, bibliai igeszakasz felolvasására mindkét gyülekezet bevonja a tagjait, illetve a szeretetvendégség is elengedhetetlen része a közösségeknek.” Emellett mindkét városban megemlékeznek az egyházi- és a nemzeti ünnepekről is: különböző magyar kulturális eseményeket, kiállításokat, előadásokat tartanak.

Hogyan kell közel hajolni a diaszpóra gyülekezeteihez? „A legnagyobb öröm és élmény számomra, hogy ezekben a gyülekezetekben egy közösségben, földrajzilag egy helyen lehetünk a Kárpát-medence minden magyarlakta vidékéről érkezőkkel” – mondja Némethné Scherman Piroska. Hozzáteszi, a gyülekezetek életében betöltött szerepével kapcsolatban először voltak aggodalmi, mivel eddig csak gyerekekkel foglalkozott – „de rájöttem, én Isten gyermekeként biztos talajon állok Hollandiában is. Ő a pásztor, aki számontartja nyájának gondjait, örömeit és megmutatta, nekem az a feladatom, hogy az ő munkáját segítsem.”

Az ösztöndíjas szerint „sokfélék a templomba látogatók és különféle célokkal jönnek, de egy kis segítséggel, egy mécsesgyűjtással talán meglátnak és hazavisznek valami többet”, ezért többféleképpen igyekszik odafordulni a külföldi közösségekhez. Mint mondja, szükség van nagyszabású eseményekre és kisebb, de szintén több embert megmozgató rendezvényekre, viszont ugyanilyen jelentőségűnek tartja a személyes vagy kiscsoportos találkozásokat is, amikor az emberek megnyílhatnak, kapcsolatok alakulhatnak ki, mélyülhetnek. Reméli, hogy szolgálata által ő is „mécsesgyűjtő” lehet a hágai és zwollei gyülekezetek életében: „különleges az a dinamika, ami a Szentlélek közreműködésével létrejön egy-egy alkalmunk alatt, ahogy a csoport tagjai egy bibliai történet fölé közösen hajolnak és megosztják egymással saját tapasztalataikat” – jellemzi az általa létrehozott „Ütkeresés, növekedés” elnevezésű bibliai kört.

Isten, mint filmrendező Némethné Scherman Piroskának erőt és bátorságot adott munkájához, hogy olyan embereket ismert meg, akikkel nagyon hamar megértet-

ték egymást: „Része van ebben a közös sorsnak is, hogy magyarként idegenben, egy töről metszettek vagyunk, de ennél sokkal nagyobb és meghatározóbb összetartó erő a közös alap Krisztusban” – mondja. Munkája részben bekapcsolódást jelent már meglévő alkalmakba, részben viszont további, újak szervezését. Azt mondja, ezek során Isten újabb és újabb helyzeteket, embereket hoz elé és mint egy filmrendező, csodálatosan szövi egybe az események szálait. „Szeptember végén pont időben értesültem egy országos szintű magyar rendezvényről, ahol sikerült az utolsó standot lefoglalnom. A rendezvény vége felé odajött a Stichting Hulp Oost-Europa munkatársa, akivel névjegyet cseréltünk – hála zwollei mentoromnak, aki arra buzdított, mindenképp készítsek névjegykártyát. Kiderült, hogy a munkatárssal van közös ismerősünk, akik többek között a magyar Örömhír gyermekújságot is támogatják.”

A névjegykártya hasznosnak bizonyult, ugyanis a szervezet januárban azzal hívta fel Némethné Scherman Piroskát, hogy egy amszterdamiidősothonban élő magyar, végstádiumban lévő, rákos beteg lelki támaszt keres a szükségben. „Tudtam vele beszélni, vittem neki egy könyvet is, aminek nagyon örült, számomra pedig megerősítő volt látni a piros színű, csomózott keresztet a nyakában” – folytatja. Az ösztöndíjas innen egy fiatal párhoz készült családlátogatásra és kiderült, a fiú ismeri az aznap meglátogatott bácsit. „Pár hét múlva pedig egy másik rászoruló hölgyet látogattam meg Amszterdamban, aki szintén ismerte őt. A kör részben bezárult, amikor pár hete a hölgy eljött velem bibliaórára. Isten megmutatta, hogy forduljak felénk olyan szeretettel és törődéssel, mintha a saját szüleim lennének” – fejezi be a történetet az ösztöndíjas és hozzáteszi: szeretné, ha a diaszpóra közösségei egymás hite, barátsága és az egymásért vállalt szolgálat által lelkileg és szellemileg megerősödne és gyarapodnának.

Ezt a célt szolgálja a következő, március végére szervezett program, az országos szintű Testvértalálkozó is, amelyet

Zwolleban készült felvétel az V. istentiszteletről 2018 febr.11-én, amikor a 43 lélek megtekinthette az ausztriai Horváth Piroska festőművész kiállítását, amelyet dr. Hermán M. János nyitott meg és ahol közreműködött Astrid Krause (szoprán) és Hermán Mostert Dániel Ottó (bariton) énekművész. Köszöntötték a jelenlévő lelkészeket, úgymint Éles Ferenc melegföldvári kollégát és nejét, Élesné Molnár Éva katonai lelkészt, akik

Kampenben folytatták teológiai tanulmányaikat. Holland lelkészek: dr. Maarten Aalders és Ries Nieuwkoop. Drs. Kelemen Attila Csongora 113 Zsoltár alapján hirdette az Igét. A jelenlévő gyermekekkel Németh Piroska foglalkozott.

a Vianeni Magyar Otthonban tartanak majd, ahol a különböző gyülekezetek tagjai találkozhatnak egymással. Demeter Anna Forrás: <https://www.reformatus.hu/mutat/16154/>

Ev.- Ref. Kirchengemeinde ungarischer Sprache in München

Reformatus Magyar Nyelvű Egyházközség München

EINLADUNG – MEGHÍVÓ

zur Feier zum 25. Jubiläum unserer Integration in die Ev.-ref. Kirche in Bayern und Ev.-ref. Kirche in Deutschland

Ünnepség Gyülekezetiünk Bajor Református Egyházba és a Német Református Egyházba történt integrációjának 25. Évfordulójára. Szeretettel hívjuk /hívunk Ünnepségünkre, melyen egy hálaadó ünnepi Istentiszteleten szeretnénk hálát adni Istennek és Önnek/Veletek együtt ünnepelni!

Program 9.30 -tól: Isten hozott!Érkezés, teázás/kávészás, beszélgetés, ismerkedés a gyülekezeti teremben

10.00 - 10.20 Imaközösség a lenti gyülekezeti teremben

11.00 Ünnepi hálaadó Istentisztelet úrvacsorával (2-nyelvű)

12.30 Közös ebéd majd teázás/kávészás, beszélgetés

13.30 Köszöntőbeszéd

14.00 Szünet - teázás/kávészás, beszélgetés

14.15 Az integráció története - Ravasz Ákos

14.30 Kiss Lisa hegedűjátéka

14.35 Gyülekezetiünk céljai és értékei: az ÚR szeretetét „megélni” - megérezni és továbbadni Dr. Baranyai Réka és Simon András (2-nyelvű)

14.50 Szünet - teremrendezés

15.00 Magyar táncok - Komámasszony Táncsoport

15.10 Moldvai táncok - Táncház

15.30 Beszélgetés, ismerkedés, teázás/kávészás

16.00 Áldás

Am 7. April feiern wir mit unseren Familien, Jugend und „Junggebliebenen” weiter. Aprilis 7-én folytatjuk az ünneplést a családjainkkal, az ifjúsággal és az „örökifjakkal”:

Program 10.00: Isten hozott!

Érkezés, teázás/kávészás a gyülekezeti teremben

10.00 - 10.20 Imaközösség a lenti teremben

11.00 Zenés, kreatív családi istentisztelet (modern énekekkel, Simon András verseivel és grafikáival). Őhajtjuk az Isten szeretetét „megélni” – megérezni és továbbadni

12.30 Közös ebéd majd teázás/kávézás**13.30 Párhuzamosan: konfirmandus és ifjúsági óra****15.00 Áldás**

Nagyon örülnénk, ha el tudna jönni, még ha csak a nap egy részére is! Kérjük, jelezze 2019. április 3-ig telefonon vagy e-mailen, ha az ebéden is részt tudna venni! Köszönjük!

Az ÚR áldását kívánva a Presbitérium nevében, szeretettel:

Dr. Baranyai Réka gondnok E-mail: buro@reformatus-muenchen.de Tel: 00 49 (0)89-6011335 ---- Adresse: Stapferstr. 9, 81243 München, Gemeindehaus

Wir freuen uns auf Ihr Kommen! Szeretettel várjuk/várunk!

(A grafika Simon András grafikusművész engedélyével: www.simongaleria.hu)

Nyugat-Európai Magyar Presbiteri Konferencia

Kedves Gyülekezeti Tagjaink, Testvéreink, Barátaink és Érdeklődők!

Szeretettel hívunk és várunk 2019. április 12-14 között a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége rendezésében sorra kerülő 17. Nyugat-Európai Magyar Presbiteri Konferenciára.

Konferenciánk ideje: 2019. április 12-14 (péntek estétől, virágvasárnap délig) Helye:

Burbach-Holzhausen – Családi Konferenciai Központ – Blaukreuz-Heim-Str. 1. **Témánk:** „Az ökumené története és jelentősége a nyugat-európai magyar diaszpóra gyülekezeteiben.”

Nyugat-Európai Magyar Protestáns Szövetség honlapja: www.credo-hu-we.org

Németországi Magyar-ajkú Protestáns Gyülekezetek Szövetsége honlapja: www.magyar-protestansok.de

Erősítsen és kíséren Benneteket ez az újévi imádság, kapaszkodjunk Mindenható Istenünk kegyelmébe és szeretetébe 2019-ben is!

IMÁDSÁG

Az ésszel felfoghatatlan Isten töltse be életedet az Ő erejével, hogy nélkülözhes anélkül, hogy megkeményednél, szenvedhes anélkül, hogy megtörednél, elfogadhasd

a vereséget anélkül, hogy feladnád magadat, hibázhass anélkül, hogy lenéznéd magadat, a megválaszolatlan kérdésekkel együtt tudj élni anélkül, hogy feladnád reményesgedet!

Baráti üdvözléssel, testvéri szeretettel:

A Presbiteri Konferencia Szervezői

Ifjúsági Konferencia, Burbach/Holzhausen

Az Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferencia (EMEIK) 2019-ben a 60 éves fennállási jubileumát ünnepli! Helye ennek is: Holzhausen, ideje: ápr. 13-19. Részt vehet ezen bárki, akárcsak a presbiteri konferencián!

Fiataloknak kedvezményt adnak. Jelentkezés Jaskó Irén címén: 16 Melrose Place, Watford, WD17 4LN England 00 44 19223240796 iren.jasko@moose.co.uk, illetve: emeik60@gmail.com Jelentkezési ív letölthető 2019. januárjától a Szövetség HONLAPJÁRÓL is: www.credo-hu-we.org

Az EMEIK jubileumi konferenciájának a témája: Hogyan beszéljünk Jézus Krisztusról?

Ápr. 14-én vasárnap az ünnepi úrvacsorás istentiszteleten Joób Olivér és dr. Varga Pál lelkészek szolgálnak. Az emlékkiállítás Berezna Tamás nyitja meg. A biblia-tanulmányokat Lampért Gábor siófoki evangélikus lelkész vezeti. Ápr. 16-án Gárdonyi orgonakoncerten lehet részt venni Dillenburchban. A témát, azt hogy **hogyan beszéljünk Jézus Krisztusról**, nemcsak négy biblia-tanulmány, hanem négy előadás keretében lehet meghallgatni. Előadók: dr. Szabó István dunamelléki ref. püspök és Hajdú Levente, a Szóládi Református Gyülekezet lelkipásztora.

A szervező bizottság tagjai: Jaskó Irén, Joób Judit, Menkéné Pintér Magdolna, Joób Olivér és Varga Pál.

EURÓPAI PROTESTÁNS MAGYAR SZABADEGYETEM

Akadémiai Napok 2019. április 29 – május 4. Milyen közösségben az erő? **Ötvenéves-az-EPMSZ Felsőőr-Oberwart/-Ausztia** A jelentkezési lap letölthető a www.epmsz.eu oldalról

TESTVÉRTALÁLKOZÓ

HOLLANDIAI MAGYAR REFORMÁTUS GYÜLEKEZETI TAGOK, PRESBITEREK ÉS LEKÉSZEK ÖKUMENIKUS TALÁLKOZÓJA

Sok szeretettel hívunk és várunk a hollandiai magyar református gyülekezetek – Vianen, Hága, Zwolle, Rotterdam, Amszterdam – testvéri találkozására, felekezeti hovatartozástól függetlenül. **Időpont: 2019 március 30, szombat, 15 órától – 18 óráig. Helyszín: Vianeni Magyar Otthon**, bejárat a Langeweg 145. számú ház-

zal szemben, 4133 NG Vianen. Találkozások, ismerkedések, bemutatkozások, kötött és kötetlen, játékos és komolyabb formában is. Régi kapcsolataink ápolása, újak kialakítása. Testünk, lelkünk, szellemünk ápolása. A program idejére a gyerekeknek gyermekfelügyeletet, gyerekfoglalkozást biztosítunk. Információ: Némethné Scherman Piroska, nemeth.piroska@gmail.com +31-6-11831919 Részvételi szándékát, kérem jelezze (de előzetes bejelentés nélkül is mindenkit szeretettel várunk)! A bográcsoláshoz szükséges előre tudnunk, hogy kb. hány személyre számíthatunk. A részvétel és a parkolás ingyenes.

A Némethné Scherman Piroska által szervezett program terve:

- A programot a különböző gyülekezetek rövid bemutatásával szeretnénk kezdeni, egy vetített-képes előadással. Az elmúlt időszak képei bemutatásával visszaemlékezhetünk a közös élményekre, megismerhetjük a többi gyülekezet életét. A bibliakörök is bemutatkoznak. • Ezt követően lenne pár élménypedagógiai, játékos ismerkedési feladat, majd csapatépítő feladatok. • A kötött részt egy rövid áhítattal, közös énekléssel záránk. • A konyhában kávé, tea, üdítő, gyümölcsök, szendvicsek és sütemények... a testünk táplálására. Kötetlen beszélgetések, programok: bandázás a gyerekeknek a kertben, a férfiaknak a bogrács körül, a nőknek beszélgetés a kisgyerekek körül, vagy fordítva. Férfiaknak bandázás a kertben, nőknél a bogrács körül, gyerekek a picikkel. • További programok, lehetőségek: • Fotókiállítás (Németh Piroska, Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíjas fotóiból); • Hollandia és a Kárpát-medence térképe, a közös helyek ahonnan jövünk. • Kölcsonkönyvtár. (Ha van valakinek megunt könyve, akár gyerek, akár felnőtt magyar, vagy holland nyelvű, hozza magával!) • Rendrakás, pakolás, búcsúzkodás. Ahhoz, hogy a programot, különösen a gyerekprogramot össze tudjuk állítani, nagyjából tudni szeretnénk, hány gyerekre számíthatunk és milyen életkorúakra. Horváth Márta Hágában élő bábszínész, bábtervező és grafikus, elvállalta, hogy szervez a gyerekeknek külön foglalkozást! Biztos valami nagyon izgalmas dolog programot hoz! Ő is aszerint tud készülni, ha tudja, hogy nagyjából hányan lesznek kicsik, nagyobbak. Szeretnénk mindenkit megkérni, jelezze, hányan jönnek, mekkora gyerekekkel. Az egészen piciknek is lesz felügyelet. Lesz bográcsolás, ahhoz is jó lenne tudni, hány fővel számoljunk. Már nagyon készülünk a találkozásra! Sok szeretettel várunk mindenkit!

További információ: Némethné Scherman Piroska (Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíjas) +31611831919 nemeth.piroska@gmail.com

Az Amszterdami Magyar Kórus koncertjére hívjuk fel az olvasóink figyelmét **2019. április 6-án**, 19.30-kor, helyszín: Verrijzeniskerk, Amsterdam Nieuw-West, Louis Bouwmeesterstraat 74. /

KATOLIKUS SZENTMISÉK

HELMOND, - Március 31. vasárnap 13:00 óra Szentmi-

se H. Pauluskerk Paulus Potterlaan 2, 5702 CW Helmond. <https://www.facebook.com/HagaiMagyarKatolikusok/>

HÁGA: Április 7. vasárnap 12.30 óra Szentmise Marlotkerk, Bloklandenplein 15, 2594 CK Den Haag

AMSTERDAM - Április 6. szombat 16.30 óra Szentmise Obrechtkerk, Jacob Obrechtstraat 30. 1071 KM Amsterdam

REFORMÁTUSISTENTISZTELETEK

AMSZTERDAM – Ápr.14. vasárnap, 15:00 Vrijburg Templom, Herman Gorterstraat 31, 1077 WE Amsterdam. Istentiszteletek: minden hónap 1. vasárnapján (július és augusztus kivételével) -- <https://www.facebook.com/AmszterdamiMagyarReformatusIstentisztelet/>

HÁGA - Április 21-én, húsvét vasárnap délután 3 óra (Marlotkerk: Bloklandenplein 15, 2594 CK Den Haag /)-- Minden hónap 3. vasárnapján (júliust és augusztust kivéve.) <https://www.facebook.com/HagaiMagyarReformatusGyulekezet/>

ROTTERDAM - Április 7. vasárnap, 15:00 óra.

Gebouw De Heuvel, Grotekerkplein 5, 3011 GC Rotterdam -- 'Minden hónap 2. Vasárnapján, július és augusztus kivételével. <https://www.facebook.com/RotterdamMagyarReformatusIstentisztelet/> További információ a hágai, rotterdami, amszterdami alkalmakról: **Csanády Ágnes**, csanady@federatio.org

VIANEN – Áprilisi istentisztelet dátumáról lapzártáig, márc. 25-ig nincs tudomásunk. Érdeklődés: Magyar Otthon: Panoven 17 A, 4133 NGLangeweg 145 sz. házzal szemben van a bejárat. +31-(0)347-375040; vianenimagyarotthon@gmail.com

ZWOLLE

Április 14. Virágvasárnap, 15:00 óra

Április 22. Húsvét hétfő, 11:00 óra

Május 12. 15:00 óra

Az esztendő folyamán minden hónap 2. vasárnapján tartunk istentiszteletet.

Lutheránus templom, Koestraat 2-4, a De Fundatie múzeum mellett. (Hátsó bejárat a Potgietersingel felől, ingyenes parkolás.) <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/>; web: <https://zwolleireformatus.nl/>

Zwollei Harangszó -- 2019/4

Lapzártá: 2019 márc. 25-én

A Zwollei Magyar Református Egyházközség Presbitériumának a megbízásából szerkesztette Hermán M. János, Urbán Ákos és Szomor Attila

A **Zwollei Harangszó** korábbi számait a www.zwolleireformatus.nl honlapon lehet elérni. Info: [www.zwolleireformatus.nl](https://zwolleireformatus.nl) és

<https://nl-nl.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/>